

DRAUGAS

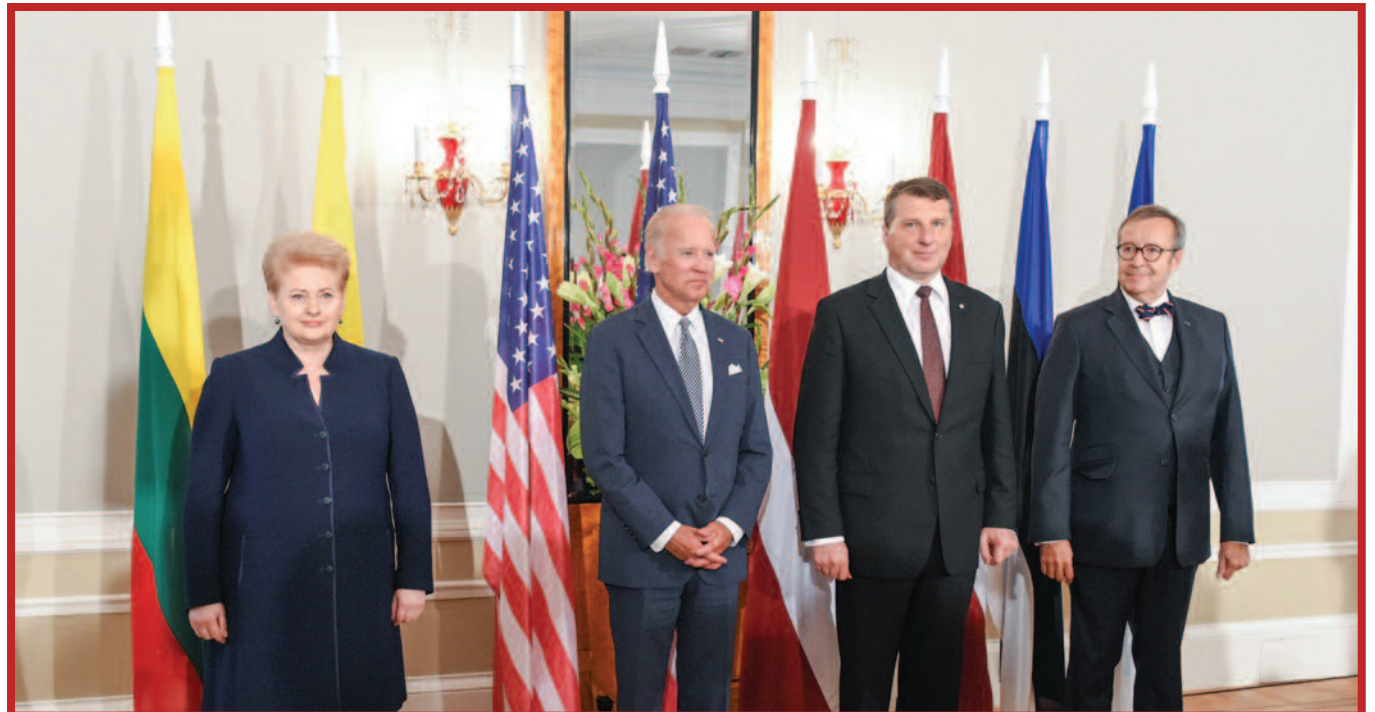
LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

KETVIRTADIENIS – THURSDAY, RUGPJŪČIO – AUGUST 25, 2016, • Vol. CVII Nr. 101 Kaina 1.50 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 08-24-16

Paskutinis JAV viceprezidento vizitas Baltijos šalyse

Baltijos šalių prezidentai su JAV viceprezidentu aptarė saugumo iššūkius. Iš k.: Dalia Grybauskaitė, Joe Biden, Raimonds Vejonis ir Tommas Hendrik Ilves.

Kadenciją baigiantis JAV viceprezidentas Joe Biden ir jo vadovaujama delegacija į Rygos tarptautinį oro uostą antradienį, rugpjūčio 23 dieną, atskrido dviem lėktuvais. Pirmasis lėktuvas nusileido apie 8 val. ryto, o antrasis nutūpė maždaug po 15 minučių.

Prieš nusileidžiant šiems lėktuvams jokiems kitiems orlaiviams nebuvo leidžiama tūpti arba kilti. Amerikiečių delegacijos paimti atvažiavo juodų limuzinų kolona. Oro uoste J. Biden pasitiko Latvijos užsienio reikalų ministras Ed-

gars Rinkevičs ir JAV ambasadorė Latvijoje Nancy Pettit. Latvijos sostinėje prieš šį vizitą buvo imtasi griežtesnių saugumo priemonių, kai kuriose gatvėse apribotas eismas.

J. Biden Rygoje susitiko su visų trijų Baltijos šalių vadovais, taip pat surengė dvišalius susitikimus su Latvijos prezidentu Raimonds Vejoniu ir premjeru Mariu Kučinskiumi. JAV viceprezidentas taip pat paskelbė kreipimąsi į Baltijos šalių žmones.

– 3 psl.

ŠIAME NUMERYJE:

Idėja, paversta verslu – 7 psl.

„Lietuvių dienos“ parvedė į tėvų žemę – 8 psl.

DRAUGAS

Mano laikraštis nuolatinis, patikimas, mus rišantis.

Prie „Yahoo!“ video naujienų vairo – lietuvis

JOVITA BELIAK-ANTANAVIČIENĖ

Visiems gerai žinomas prekės ženklas „Yahoo!“ neseniai pradėjo skaičiuoti trečią dešimtmetį. JAV internetinės milžinės teikiamos paslaugos vis dar pritraukia apie 1 milijardą vartotojų per mėnesį. Įmonė plečiasi, o prie sėkmingos veiklos prisideda ir lietuvių kilmės Tony Maciulis, „Yahoo!“ video naujienų vadovas, neseniai atšventęs 40 metų gimtadienį.

Nors dabar Tony gyvena New Yorke, save jis vadina „midwestern“ berniuku iš Clevelando, Ohio, kurį užaugino du mylintys tėvai. Naujienų vadovas puikiai prisimena laikus prieš socialines medijas ir technologijų suteiktas galimybes, kai norint pabendrauti tekdavo pakelti telefono ragelį ir susiskambinti. O norint kažkam parašyti, tekdavo naudoti rašiklį ir popierių bei išsiųsti laišką paprastu paštu.

Tony pamini istoriją iš vaikystės, kai 1987 metais amerikietiško futbolo komanda „Cleveland Browns“ priartėjo prie galimybės žaisti „Super Bowl“. Žaisdami Amerikos futbolo konferen-

Lietuvių kilmės žurnalistas Tony Maciulis darbuojasi „Yahoo!“ studijoje.

„Yahoo News“ nuotr.

cijos (American Football Championship – AFC) rungtynėse jie susimovė. Tony parašė kandų laišką tuometiniam jų žaidėjui Bernie Kosar. Kitą rytą pabudęs Tony nebebuvo taip įnir-

šęs – laiškas liko neišsiųstas. „Įsivaizduokite, jeigu tuomet būtum egzistavęs „Twitter“ – tie žodžiai vis dar klajotų po pasaulį“, – sako Tony Maciulis.

– 4 psl.

Bet juk be meilės žmogus – tai tik atostogaujantis lavonas – Erich Maria Remarque

Užtektinai tiksliai prisimenu, ką veikiau 1991-ųjų metų rugpjūčio 19–23 dienomis, kai sovietinės imperijos šalininkai Maskvoje rengė karių perversmą. Tokios akimirkos – neužmiršamos.

Rugpjūčio pučo išvakarėse

Kaip neužmirštama ir 1990-ųjų kovo 11-oji, kai Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas prof. Vytautas Landsbergis pranešė, jog Lietuva atkuria nepriklausomybę. Kaip neužmirštas ir 1991-ųjų sausis, kada budėjome prie Aukščiausiosios Tarybos, laukėme šturmo, gedėjome žuvusiųjų...

Tiesa, 1991-ųjų rugpjūtis jau buvo gerokai kitoks. Puikiai suvokėme, kuo baigtusi sovietų imperiją bet kokia kaina išsaugoti trokštančių KGB generolų pergalę. Tačiau tuometinis nerimas jau buvo sumišęs su stipria viltimi: „atlaikę sausio puolimus, atlaikysime ir rugpjūčio pučą”.

Taigi tą įsimintą rugpjūtį, būdamas „Lietuvos aido” korespondentu, su grupe Lietuvos parlamentarų skubėjau į Taliną, kur buvo rengiamas Baltijos asamblėjos posėdis. Beje, važiavome ne pagrindiniais, o aplinkiniais keliukais, kad išvengtume susidūrimų su autostradas galėjusiais blokuoti sovietų kariškiais. Estijos sostinė pasiekėme laimingai. Baltijos asamblėjos posėdis baigėsi taip pat sėkmingai.

Kitą dieną išvažiavome į Rygoje organizuojamą antrąją Baltijos asamblėjos posėdį. Kai po paros pajudėjome į Vilnių, kad suspėtume į Lietuvos sostinėje organizuojamą trečiąją Asamblėjos posėdį, pučas Maskvoje jau buvo galutinai išsivėpęs, o Vakarų valstybės tiesiog lenktyniavo, kuri greičiau pripažins Lietuvos nepriklausomybę.

Tad 1991-ųjų rugpjūtis buvo užtektinai gražus, linksmas, šviesus. Nuoširdžiai atrodė, kad toliau bus tik lengviau, gražiau, paprasčiau.

Šiandien, prabėgus 25-eriems metams, optimizmo – žymiai mažiau. Jaunatvišką maksimalizmą papildė žinojimas, jog pavojai ir bėdos niekur nedingsta. Tiesiog vienus rūpesčius keičia kiti – ne mažiau sudėtingi, pavojingi, bjaurūs. Prabėgus daugiau nei dviem dešimtmečiams taip pat atėjo žinojimas, kad po energijos ir ryžto visuomet ateina nuovargis.

Apie gerus dalykus kažkodėl nekalbama

Šiandien norėtumėsi prisiminti ir įsiminti kai kurias tendencijas, mus lydinčias visus pastaruosius metus. Jas vertėtų kuo geriau įsisąmoninti, kad nesukluptume ten, kur nederda suklupti brandžiai, save gerbiančiai tautai.

Taigi įsiminė prof. V. Landsbergio žodžiai, neseniai paskelbti tinklalapyje delfi.lt: „Lietuva turėtų būti suprantama kaip dangaus ar Dievo duota privilegija, tačiau kai kas ją traktuoja kaip nelaimę”.

Ar suprantame, kas atsitiko, kad tiek daug lie-

Tigrui nereikia įrodinėti, kad jis – tigras

GINTARAS VISOCKAS

tuvių nusiteikę laimės ieškoti kitur, tik ne Lietuvoje? Kodėl Lietuva netapo tokia gera, kokios mes troškome? Kodėl mes vis dar manome, kad „Lietuvą geresne privalo padaryti kiti, o aš pats – niekuo dėtas”.

Tikriausiai vienintelis teisingas požiūris yra šis: „mūsų pasiekimai kur kas išpūdingesni nei susikaupusios bėdos”. Per ypač trumpą laiką atkarpa pasiekėme ypač didelių pergalę. Kai priekaištaujame sau dėl didelių nesėkmių, niekuomet nepulkime į kitą kraštutinumą – pesimizmą. Juk pasiekėme dalykų, kuriais negalima nesididžiuoti. Tik kažkodėl, pasak prof. V. Landsbergio, apie gerus dalykus vis dar nenorima kalbėti.

Specifinės sąlygos

Verta dėmesio ir Lietuvos kariuomenės vado patarėjo, karo istoriko Valdo Rakučio pastaba (tekstą

Rimvydo Valatkos komentaro apie mūsų sportininkų pralaimėjimus Rio de Janeiro olimpiadoje. Tikriausiai visi sutiksime – vylėmės sulauksią daugiau medalių. Bet ne visos viltys išsipildė. Kas kaltas?

Apžvalgininkas pateikė savo versiją, nevengdamas aštrių, pikty epitetų. Pavyzdžiui, Lietuvoje jaučiami „civilizacinio nuovargio simptomai”, vis dažniau ir garsiau „imame teisinti savo ištižimą, lepumą”. Ieškome vien patsiteisinimų, kodėl taip klaidingai pralaimėjome krepšinio aikštelėje.

Su R. Valatka sutinku: „Nei hedonizmas, nei politikorektiškumas, nei ašaringas pralaimėjusio sportininko vertinimas neugdo čempionų”. Tokia laikysena augina tik ištiželius.

Taip, tai – tiesa. Bet ir vėl norisi paklausti – ką daryti? Juk hedonizmo ir politikorektiškumo itin daug visoje Europoje. Dabar madinga trokšti malonumų, ramybės, sotumo, tingumo. Europa akivaizdžiai neturi didžiulių tikslų. Europa net bijo tramdyti kaimynes šalis puldinėjančią Rusiją.

Pabrėžti europietiškumą

Vertinga Vytauto Didžiojo universiteto Filosofijos ir socialinės kritikos katedros docentės Rastos Balochkaitės analizė (LRT Klasikos laida „Manasis aš”), jog „už lietuvių deklaruojamo europietiškumo dažnų slypi traumos ir nuoskaudos”.

Svarbus klausimas: kam dirbtinai rodyti savo europietiškumą? Mes juk esame europiečiai. Bet kai desperatiškai ir pompastiškai siekiame pabrėžti esantys ne menkesni europiečiai už vokiečius ar prancūzus, tai prikremčiame kvailysčių. Pavyzdžiui, mūsų restoranų ir kavinių muzikantai dainuoja angliškai, prancūziškai, vokiškai, nors šių kalbų deramai nemoka ir tik paviršutiniškai suvokia, apie ką jiems tenka dainuoti. Tai ar ne juokingai atrodome? Ar ne prasmingiau dainuoti lietuviškai lietuviškas dainas – ką geriausiai mokame ir suprantame? Argi britams, vokiečiams ir prancūzams mes galime būti įdomūs, jei mėgdžiosime Londoną ar Paryžių ir gėdinsimės būti savimi?

Šias mokslininkės pastabas suvokiu kaip raginimą nebijoti būti lietuviams. Išties – tikras europietis yra tas, kuris nesidairo per petį į jokių autoritetus, nesistengia niekam įtikti, kuriam europietiškumas yra natūralus, lengvas, savaime suprantamas.

Juk tigrui nereikia demonstruoti savo tigriškumo. Tigras elgiasi natūraliai. Kiekvienas jo žingsnis – natūralus.

Tad kada liausimės bijoti savo lietuviškumo ir pradėsime baimintis savo nuovargių, apatijų, silpnybių?

Tuometinis Rusijos prezidentas ir kylančių Rusijos demokratiškos ambicijų simbolis Borisas Jelcinas prie Rusijos „Baltaisiais rūmais” vadinamo parlamento sako prieš Sovietų Sąjungos šalininkus nukreiptą kalbą. Scanpix nuotr.

paskelbė BNS), kad „lietuviai linkę per anksti švęsti ir per anksti atsipalaiduoti”. Istorikas atkreipia dėmesį, kad mums, lietuviams, nederda pamiršti, jog Laisvę iškovojome ne vien savo atkaklumo ir užsispyrimo dėka. Privalėjo dar būti subrendusios specifinės sąlygos. Specifinės sąlygos – tai akivaizdžiai nusiūpusi Blogio imperija.

Nors lietuviškasis atkaklumas, užsispyrimas ir draša, žinoma, ne iš pirmo lauztos kategorijos, vis tik nereikia visų nuopelnų prisiimti sau. „Mūsų tauta yra linkusi labai susireikšminti, o po to – atsipalaiduoti ir vaikytis labai menkų interesų”. Šias mintis istorikas išdėstė Seimo konferencijoje, surengtoje prisiminti lemtingąjį 1991-ųjų rugpjūčio mėnesį.

Civilizacinis nuovargis

Negaliu užmiršti ir tinklalapyje delfi.lt paskelbtos

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by

the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00
JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00
Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00
Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00
| Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA
JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00
Kanadoje (USD) – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
| Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mazīndami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesučiame.
„Draugo” prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –
Ramunė Lapas
vyr.redaktore@gmail.com

Techninis redaktorius –
Jonas Kuprys

Korektorė –
Dalia Sokienė

Administracija –
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kizytė,
audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Už skelbimų turinį ir kalbą neatsakome.
Nepanaudotų straipsnių nesaugojame.

Paskutinis JAV viceprezidento vizitas Baltijos šalyse

Atkelta iš 1 psl.

Užtvirtinta strateginė Baltijos šalių ir JAV partnerystė

Prieš piet įvyko keturšalis visų trijų Baltijos šalių prezidentų – Dalia Grybauskaitės, Raimonds Vejonis ir Tomas Hendrik Ilves – dalykinis susitikimas su JAV viceprezidentu J. Biden. Lietuvos vadovę lydėjo Lietuvos užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius.

Prezidentės D. Grybauskaitės teigimu, simboliška, jog šis susitikimas vyksta Lietuvai, Latvijai ir Estijai minint 27-ąsias Baltijos kelio metines. „Šiandien Baltijos šalys ir Jungtinės Amerikos Valstijos yra pasirengusios dar kartą patvirtinti mūsų strateginę partnerystę. Ji trunka jau ne vienerius metus, todėl esame tikri, jog kad ir kokie pokyčiai įvyktų JAV po prezidento rinkimų, šios šalies įsipareigojimai NATO ir Baltijos regionui išliks tvirti“, – sakė Prezidentė.

Šiame susitikime buvo dar sykių patvirtinta, jog Jungtinės Amerikos Valstijos yra tvirtai ir garbingai įsipareigojusios NATO sutarties 5-ajam straipsniui, kuris įtvirtina kolektyvinės gynybos principus.

Keturšaliame aukščiausio lygio susitikime aptartas Baltijos šalių ir viso regiono saugumo stiprinimas, nacionalinio Lietuvos, Latvijos ir Estijos atsparumo grėsmėms didinimas. Kalbėta, kokiomis atgrasymo priemonėmis JAV ketina prisidėti rytiniame NATO flange, taip pat energetinio saugumo ir branduolinės saugos klausimais.

Lietuvos vadovė pabrėžė, jog tvirta JAV politinė valia tęsti aktyvią europinę užsienio politiką ir solidus šios šalies karinių pajėgų dislokavimas regione yra labai veiksminga atgrasymo priemonė. Pasak Prezidentės, tai ne tik užkirs kelią galimoms karinėms provokacijoms ir agresijos atvejams, bet ir padės išspręsti „Suvalkų koridoriaus“ problemą. Stipri Jungtinių Amerikos Valstijų lyderystė yra reikalinga ir formuojant regioninę oro gynybos sistemą.

Prezidentės teigimu, Lietuva taip pat nuosekliai stiprina savo gynybinius pajėgumus modernizuodama karines pajėgas, gerindama infrastruktūrą, didindama finansavimą krašto gynybai.

Šalies vadovė taip pat atkreipė dėmesį į Lietuvos kaimynystėje, Baltarusijoje statomą Astravo atominę elektrinę, kurios statybų darbai vykdomi pažeidžiant tarptautinius saugumo reikalavimus, o būsimoji jėgainė vietoje pasikartojančio ne vieno incidento. Ši elektrinė, pasak D. Grybauskaitės, kelia nerimą visam regionui ir ji gali būti panaudota nekonvenciniu būdu. Todėl būtina visomis tarptautinei bendruomenei prieinamomis priemonėmis reikalauti, jog šis projektas būtų įgyvendinamas skaidriai, laikantis griežtų saugumo reikalavimų, arba – sustabdytas.

Priimta vieninga Deklaracija

Susitikimo pabaigoje buvo priimta bendra Lietuvos, Latvijos, Estijos ir JAV politinė deklaracija dėl bendradarbiavimo padidinto saugumo ir gynybos srityse, kuria dar kartą patvirtinama strateginė Baltijos šalių ir Jungtinių Amerikos Valstijų partnerystė. Taip pat pabrėžtas siekis įgyvendinti Varšuvos NATO viršūnių susitikimo įsipareigojimą investuoti į stiprias, lanksčias ir tarpusavyje efektyviai sąveikaujančias karines pajėgas. Deklaracijoje teigiama, kad nacionalinio atsparumo didinimas, atsa-

Prez. D. Grybauskaitė ir viceprezidentas Joe Biden.

Roberto Dačkaus nuotr.

ko hibridinėms ir kibernetinėms grėsmėms stiprinimas, energetinis saugumas, sienų apsauga, pilietinės valios ir pasirengimo gintis ugdymas, veiksminga kritinė infrastruktūros apsauga yra vieni esminių JAV ir Baltijos šalių bendradarbiavimo prioritetų.

JAV yra ne kartą išsakydamos, jog Baltijos šalių saugumas yra šios valstybės nacionalinis interesas. Saugumo garantijas Jungtinės Valstijos patvirtino konkrečiais veiksmais, kuriais yra stiprinamas visų trijų Baltijos valstybių saugumas. Varšuvoje JAV patvirtino ketinimą regione dislokuoti brigadą savo karių, aktyviai dalyvauja karinėse pratybose, kuriose gerinama tarpusavyje sąveika ir komunikacija su Baltijos šalių bei kitų sąjungininkų pajėgomis. Per specialų finansinį instrumentą – Europos patikinimo iniciatyvą – JAV Europos saugumo stiprinimui 2017 m. skiria 3,4 milijardus dolerių.

JAV viceprezidentas paskelbė kreipimąsi į Baltijos šalių žmones

J. Biden kalbą tiesiogiai transliavo Lietuvos televizija. Pateikiame svarbiausias mintis.

Apie nepriklausomybės atgavimą

„Netgi kai jūsų šalies vėliavos negalėjo plazdėti čia, Rygoje, netgi kai jos negalėjo plazdėti Vilniuje, netgi kai jos negalėjo plazdėti Taline, jos išdidžiai plevėšavo Washingtono.“

Apie Baltijos kelią

„Tuo metu buvau sužavėtas. Jūs įkvėpėte pasaulį, įkvėpėte visus priešpauą patiriančius žmones (...). Matėme, kaip atgaunate savo laisvę.“

Apie pažangą

„Per kelis trumpus dešimtmečius Baltijos žmonės sukūrė tikras demokratijas. Jūs atvėrėte ekonomikas, išlaisvinote savo žmonių išradimą.“

„Tuo metu, kai abejojama dėl tolesnio tikėjimo Europos integracija,

jūsų šalys tvirtai primena, kiek daug galima pasiekti, kai sugriaunate sienas, trukdančias bendradarbiauti, užuot kūrūs klaidingą susiskaldymą.“

„Narsiai kovojantiems ir savo demokratiją bei nepriklausomybę ginantiems Ukrainos žmonėms Baltijos šalys yra galingas pavyzdys ir įkvėpimas.“

Apie NATO

„Tegul nelieka jokių abejonų: Amerikos įsipareigojimai pagal 5-ąjį straipsnį yra tvirti kaip uola ir nesvyruojantys. Davėme šventą pažadą, prisiekėme savo garbe – ir niekada, niekada neatsisakysime vykdyti savo įsipareigojimų. Ne tik dabar, bet ir visados.“

„Amerika niekada neatsisakys ginti savo sąjungininkų. Mes atsakysime. Kai Rusija vėl imasi agresyvių veiksmų ir grasina savo kaimynių suverenioms teisėms, NATO mūsų dienomis išlieka tokia pat gyvybiškai svarbi, kokia buvo visados.“

„Puolimas prieš vieną yra puolimas prieš visus. Taškas, sakinio pabaiga – tai visiškai elementaru, visiškai paprasta. Norime, kad žinotumėte, kad Maskva žinotų – jog kalbame rimtai.“

„Jungtinės Valstijos gauna milžinišką naudą iš jūsų narystės NATO. Jungtinės Valstijos dėl to yra stipresnės ir saugesnės. Mūsų galimybės vystyti užsienio politiką priklauso nuo vieningos, laisvos ir taikios Europos. Tai pagrindas, ant kurio galime projektuoti galią bet kur pasaulyje.“

„Estija yra viena iš vos kelių sąjungininkų, skiriančių gynybai 2 proc. BVP, kaip reikalauja NATO. Latvija ir Lietuva šį tikslą numato pasiekti 2018 metais. Kartu žengiame svarbius žingsnius stiprindami visų mūsų gynybą ir demonstruodami atgrasymo įsipareigojimą, kad nei Rusija, nei bet kuri kita šalis niekada nesuabejotų šio aljanso ryžtu ir pasirėmimu.“

Apie D. Trump

„Kad ir ką girdite per šį įtemptą politinį sezoną, abi mano šalies partijos gi-

liai įsipareigojusios NATO. Neklausykite, ką kalba tas kitas vyrukas – jis nežino ką kalba ir nesupranta apie ką kalba.“

Apie energetiką

„Latvijoje žengėte svarbų žingsnį liberalizuodami dujų sektorių, nes tai leido Baltijos šalyse sukurti visiškai integruotą regioninę rinką. Lietuvos suksystintų gamtinių dujų terminalo, taikliai pavadinto ‘Independence’ vardu, inauguracija buvo didžiulis šuolis pirmyn nutraukiant Baltijos regiono energetinę priklausomybę nuo Rusijos.“

„Svarbu, kad tęstumėte pastangas diversifikuoti energijos šaltinius ir išplėtumėte jungtis į Europą, kad jokia šalis negalėtų naudoti energetikos jūsų suverenitetui pakirsti. Dabar yra metas veikti, nes būtent dabar vyksta transformaciniai pokyčiai pasaulinėse dujų rinkose.“

„Pirmą kartą dujos iš Jungtinių Valstijų vartojamos Europoje ir kiekviena Europos šalis dabar gali nusipirkti šio Amerikos išteklių. Tai kritiškai svarbu, nes Europai reikia skirtingų dujų tiekimo šaltinių, o ne naujų dujotiekių, kurie dar padidina priklausomybę nuo Rusijos.“

D. Grybauskaitė: mes tikime JAV, kokia jos administracija bebūtų

Prezidentė Dalia Grybauskaitė sakė pasitikinti Jungtinėmis Amerikos Valstijomis nepriklausomai nuo jos valdžios pokyčių. Prezidentė pažymėjo, kad JAV viceprezidento vizitas buvo skirtas aptarti NATO valstybių vadovų susitikime Varšuvoje priimtų sprendimų įgyvendinimą bei konkretų JAV vaidmenį šiame kontekste.

„Tai yra lyg ir toks perėjimas, palikimas administracijos, kuri Lietuvai buvo tikrai palanki. Mums svarbu, kad būtų perėjimas, vadinamoji istorinė atmintis administracijų, kokia ji dabar beateitų“, – pasitikėjimą JAV demonstravo D. Grybauskaitė.

Prezidentė patikslino, kad kalbama apie saugumo, atgrasymo garantijas, JAV buvimą mūsų regione vienu ar kitokia forma. Baltijos šalių vadovai buvo patikinti, kad jos su JAV išlieka strateginėmis partnerėmis.

Lietuvos vadovė nebuvo linkusi komentuoti pareiškimų, pasigirdusių Rusijoje, reaguojant į NATO vadovų Varšuvoje priimtų sprendimus.

Prezidentė užsiminė, kad JAV investuos ir į regioninę oro gynybą. „Oro gynyba turės būti bendra visam regionui. Šiuo metu mes kontaktuojame ir perkame kai ką iš norvegų, bet, be jokių abejonės, investicijos bus, ir JAV investuos į regioninę oro gynybą“, – sakė D. Grybauskaitė.

Šalies vadovė teigė, kad tai, kiek ir kokios technikos ar karių reikia mūsų regione, spręs NATO ekspertai, ir kiekviena šalis tada jau dalyvaus pagal savo pajėgumus.

„Sąjungininkų buvimą mes jau dabar jaučiame per pratybas, būsimo bataliono dislokavimą, kuriam vadovaus Vokietija, ir taip toliau. Taigi tas užtikrinimas, ypač atgrasymo, tikrai yra. Mokymai ir mūsų kariuomenės rengimo procesas, bendradarbiavimas tarp atskirų šalių kariuomenių taip pat vyksta kiekvieną dieną. Dvišaliu pagrindu Jungtinės Valstijos taip pat pasirengusios investuoti ir apmokyti mus gintis nuo nekonvencinių priemonių, pavyzdžiui, hibridinio karo, kibernetinių atakų ir panašiai“, – teigė D. Grybauskaitė.

Parengė Vitalius Zaiuskas

RYTYS

Rytys – rytinis, iš rytų pučiantis vėjas. Puslapis „Rytys“ pristato JAV lietuvių naujienas iš rytų pakrantės valstijų.

Redaktorė Vaida Lowell • El. paštas: draugas.east.coast@gmail.com

Prie „Yahoo!“ video naujienų vairo – lietuvis

Atkelta iš 1 psl.

Tony mielai sutiko papasakoti „Draugo“ skaitytojams apie sėkmingą karjerą ir savo lietuviškas šaknis.

– Kokia Jūsų profesija?

– Aš esu žurnalistas. Iš tiesų, aš esu daug kas – vadybininkas, skaitmeninės žiniasklaidos vadovas, rašytojas, bet kai manęs kas paklausia, aš visuomet prisistatau, jog esu žurnalistas, nes čia yra mano širdis. Aš įgijau magistro laipsnį Columbia University – tai geriausia vieta mokytis amato, kurioje įgijau labiausiai įkvepiančios akademinės patirties savo gyvenime. Būtent dėl studijų aš persikrausčiau gyventi į New Yorką, kuriame pasilikau ir po studijų baigimo. Šiuo metu gyvenu Manhattan Upper West Side dalyje, netoli Lincoln Center, o mano darbovietė yra Times Square. Viskas ranka pasiekama!

– Kaip Jūs atsidūrėte „Yahoo News“? Ar sudėtinga buvo čia patekti?

– Kiek laiko turiu (šypsosi)? Čia atsidūriau savo karjeros pradžioje, kuri rimtai prasidėjo 2000 metais, iš karto po to, kai baigiau žurnalistikos studijas. Keletas labai svarbių mentorų ir patarėjų padėjo man pasiekti tikslus ir atsidurti toje vietoje, kurioje esu šiandien. Aš dirbau New Yorko radijuje prieš Rugsėjo 11-osios įvykius. Išpuoliui įvykus, aš tuoj pat išsiunčiau savo CV (Curriculum Vitae – gyvenimo aprašymas – Red.) kiekvienai kabelinei stocijai ir tinklui, nes žinojau, jog visiems jiems reikės žmonių.

Buvau įdarbintas MSNBC ir dirbau kaip užsakovas, vėliau prodiuseris, dar vėliau straipsnių rašytojas. Rick Kaplan tuomet buvo informacinio kanalo prezidentas, aš gerai su juo sutariau. Kai jis tapo žurnalistės Katie Couric vykdomojo prodiuseriu „The CBS Evening News“, jis mane jai pristatė. Aš su Katie gerai sutariau. Kartu dirbom apie dešimtmetį, įskaitant plėtros laikotarpį bei jos dienos pokalbių laidos pradžią. Kai ji buvo paskirta tapti „Yahoo“ pasaulio naujienų vedėja, aš persikėliau čia norėdamas sukurti originalią video naujienų komandą.

– Kaip tapote „Yahoo!“ video naujienų vadovu?

– Tai buvo ilgas ir vingiuotas kelias, bet manau, kad aš labai tikau šiam naujam vaidmeniui, kai jiems manęs labiausiai reikėjo. Turėjau patirties tiek televizijoje, tiek skaitmeninėje vaizdo įrašų srityje, be to, mes su Katie Couric jau buvome susidraugavę. Kai pradėjau dirbti „Yahoo!“, iš karto buvau sveikintai priimtas, ir žinojau, kad turėsiu palaikymą, kurio reikės kuriant komandą... Ir aš jį turėjau.

– Kaip atrodo Jūsų tipinė darbo diena?

– Atsikeliu apie 6 val. 30 min. ir tuoj pat perskaitau skirtingų leidinių antraštes bei naujienas. Kartais, kai jaučiuosi gerai, einu į Flywheel užsiėmimą (uždaras dviračių trekas – Red.) arba bėgiuju, kad išsibudinčiau. Atvykstu į biurą apie 9 val. ryto. Su komanda aptariame istorijas, kurias tą dieną ketiname pristatyti. Apskritai aš kalbuosi su Katie porą kartų per dieną bei peržvelgiu ypatingai apkrautą savo susitikimų tvarkaraštį. Apie 6 val. vakare perskaitau elektroniniu paštu gautus laiškus ir dokumentus. Prieš eidamas miegoti dar kartą patikrinu elektroninį paštą ir peržvelgiu kitos dienos tvarkaraštį.

– Koks interviu Jums buvo įsimintiniausias ar paliko didžiausią įspūdį?

– Jų buvo labai daug. Man visada patiko Nora Ephron ir aš turėjau proga pakalbinti ją prieš jai paliekant šį pasaulį (Nora Ephron – garsi žurnalistė, rašytoja, režisierė – Red.). Interviu su JAV prezidentu Barack Obama per „Super Bowl“ 2010 metais Baltuosiuose rūmuose buvo virpinantis. Bet, manau, pats įsimintiniausias interviu buvo su jaunu ber-

Tony Maciulis su Lietuvos užsienio reikalų ministru Linu Linkevičiumi „Yahoo News“ studijoje diskutavo politikos temomis. „Yahoo News“ nuotraukos

Tony Maciulis su kolege Katie Couric dalyvavo JAV Respublikonų partijos nacionaliniame suvažiavime.

niuku, vardu Pierre Larousse. Mes jį sutikome per Haiti dienas, po ten vykusio žemės drebėjimo. Abu jo tėvai žuvo ir jis buvo sunkiai sužeistas. Jo ašaros ir sielvartas persekiojo mane dar gana ilgą laiką. Mes neseniai pasidomėjome, kaip šiam berniukui sekasi, ir aš nudžiugiau sužinojęs, kad jis yra gyvas ir sveikas. Gyvenimas Haiti nėra lengvas, tačiau Pierre rado savo kelią ir siekė geriausio. Kartais tai viskas, ko gali tikėtis.

– Neseniai Jūsų studijoje lankėsi Lietuvos užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius. Kokį įspūdį jis Jums paliko? Kokiomis temomis diskutavote?

– Buvo šaunu su juo susitikti ir pokalbis su juo man labai patiko. Jis turi gerą humoro jausmą! Mes diskutavome keliomis rimtomis temomis, tokiomis kaip terorizmas ir „Brexit“ (Didžiosios Britanijos išstojimas iš Europos Sąjungos – Red.). Taip pat kalbėjome apie Rusiją ir Vladimiro Putino agresiją, propagandos karą, kurį jis vykdo. Šios temos sudarė didelę dalį mūsų pokalbio. Taip pat ministras turėjo galimybę papasakoti apie Lietuvą ir kaip tauta lai-

kosi šiandien. Aš tikrai norėčiau nuvykti į Lietuvą artimoje ateityje!

– Ar be Lino Linkevičiaus Jūsų studijoje lankėsi ir kiti lietuviai? Ar dažnai sutinkate lietuvių renginiuose ir kuriuos vykstate?

– Manau, jog lankėsi. Įdomu tai, kad nors mūsų šalis yra maža, lietuvių yra visur! Aš mokėjau už savo sąskaitą viename Londono restorane ir padavėja, pažvelgusi į mano kreditinę kortelę, prisistatė, jog taip pat yra lietuvė!

Kalbant apie renginius, aš dalyvavau keliuose Lietuvos Respublikos generaliniame konsulate New Yorke vykusiuose renginiuose, tiksliau, susitikimuose su vietos lietuviais profesionalais. Man teko didelė garbė asmeniškai susipažinti su Lietuvos ambasadoriumi JAV ir Meksikoje Rolandu Kriščiūnu bei LR generaliniu konsulu New Yorke Juliumi Pranevičiumi. Turėjome proga padiskutuoti apie lietuvišką paveldą, mūsų karjeras, Lietuvos santykius su Rusija bei žiniasklaida.

– Gimėte Amerikoje, tačiau turite lietuviškas šaknis. Papasakokite plačiau apie savo šeimą. Kas pirmasis išvyko iš Lietuvos į Ameriką? Ar vis dar turite giminių Lietuvoje?

– Mano tėčio tėvai, Kostas ir Ona Maciulevičiai, kilę iš miestelio netoli Kauno. Jie, kaip ir tūkstančiai kitų, pabėgo iš komunizmo ir nusitęsė kelią į pabėgėlių stovyklą pokario Vokietijoje. Mano tėtis gimė toje stovykloje. Pasak įrašų, kuriuos rado mano mama, jie į Ameriką atvyko 1950 m. birželio 15 dieną. Štai taip prasidėjo mano tėčio amerikietiška istorija.

Kalbant apie gimines, mano tėtis mano, jog mes vis dar turime tolimų giminačių Lietuvoje. Mano senelė buvo tie „klįjai“, kurie palaikė ryšį su Lietuva. Aš prisimenu, jog ji turėjo šūsnį laiškų, gautų iš draugų ir pusbrolių, kuriuos ji paliko. Deja, daugelis jų jau yra mirę, kaip ir mano močiutė, ir aš nepažįstu jų vaikų ar anūkų.

– Ar turite kažką lietuviško savyje?

– Mano seneliai dirbo nepaprastai sunkiai, norėdami atsivežti savo šeimą į Ameriką ir suteikti jiems geresnį gyvenimą. Mano senelė valydavo bažnyčias, o senelis dirbo gamykloje. Jie iškiepijo mano tėčiui tą pačią darbo etiką, meilę šeimai ir mokslo svarbą, kad mūsų gyvenimas būtų geresnis. Mano mama kilusi iš šeimos, kuri puoselėjo panašias vertybes – sunkiai dirbančių vidurio vakariečių tipas. Mano sesuo Julie ir aš gavome visą tą meilę ir palaikymą. Kas mane daro lietuviu? Manau, tai mano darbo etika, mano aistra žinioms ir mano nepriklausomybė.

Aušros Vartų New Yorke dvasinė parapija tebegyvuoja

GITANA MERKELIENĖ

Apie buvusios Aušros Vartų bažnyčios New Yorke sunaikinimą rašiau praėjusiais metais. Tiesą pasakius, dvasinė parapija tebegyvuoja, išžiebusios praktinės sielovados kibirkštys negęsta. Praradę savo šventovę (bažnyčios pastatas galutinai nugriautas 2015 m. balandį) buvusieji ištikimi parapijiečiai veiklą tęsia. Jau antra vasara Lietuvoje rengiami susitikimai rodo, kad nugriovus pastatą liko tikinčios ir mylinčios širdys, kurios ir toliau bent kartą per metus susiburia. Šiomet bendrai maldai ir pabendravimui rugpjūčio 16 d. buvo susiburta Vilniaus Aušros Vartuose. Pakalbinau keletą buvusių Aušros Vartų parapijos New Yorke parapijiečių, teiraudamasi, kas juos skatina tai daryti, kodėl gyvuoja „širdžių bažnyčios“ vardą gavęs judėjimas ir ką tai jiems reiškia.

Rytis Širvinskas: „Į New Yorką atvažiavau 2005 m., kai Aušros Vartų bažnyčia jau nebeveikė. Taip, iš pradžių su didele viltimi rinkomės prie NY Katedros reikšti savo nerimo ir protesto prieš ruošiamą uždarymą. Po keleto metų mano entuziazmas išblėso, nes pamačiau, kad tikimybė ją išlaikyti tirpsta greičiau nei pavasarinis sniegas. Be to, aš nesu labai tikintis, nes Dievą matau kiekviename žmoguje – jis man yra didžiausia gyvenimo mįslė. Mano apsisprendimas dalyvauti šiame judėjime buvo inspiruotas daugiau tautinio architektūrinio palikimo išsaugojimo idėjos. Mindaugo paskatinimas kartkartėmis atvažiuodavau palaikyti savo tautiečių, besirenkančių prie bažnyčios. Dėl šio judėjimo ateities

Pradę Aušros Vartų bažnyčią New Yorke lietuviai buriasi prie Aušros Vartų Vilniuje.

G. Merkelienės nuotr.

norėčiau pasakyti taip: bendrauti yra gražu, bet perkelti New Yorke viltis ir skausmą į Vilnių nelabai matau prasmės. Aš esu žemiškas žmogus ir daugiau patiriu džiaugsmo bendraudamas kasdieniais reikalais. Bet Mindaugo ir Ritos Stelmokienės pastangas bei užsidegimą labai vertinu ir branginu, nes supratau, kad tokio gilaus iškėlimo aš jau nepasieksiu.”

Mindaugas Blaudžiūnas: „Toks jausmas, jog su bažnyčios nugriovimu ir manyje kažkas sugriuvo. Nusivyliau organizuota religija. Tokią bažnytelę

Lietuvoje būtume apsupę ir išsaugoję taip pat, kaip ir Seimo rūmus.”

Genovaitė Meškeliėnė: „Aušros Vartų parapijoje atsidūriau pamačiusi skelbimą internete. Susidomėjau, atėjau, patiko. Man padarė įspūdį prasminga Ritos malda, kantrybė aštuonerius metus burti žmones prie uždarytos bažnyčios. Nuėjau ant laiptų 2012 m., ir 'prilipau'. Gana dažnai ateidavau melstis iki pat uždarymo 2015 m. Ir praėjusiais metais, ir šiemet Lietuvoje dalyvavau Ritos ir Gitanos organizuojamame renginyje.

Abu renginiai savaip įdomūs ir prasmingi. Tas pats bažnyčios pavadinimas Aušros Vartai – ir New Yorke, ir Vilniuje. Šventa vieta šiame Vilniaus senamiesčio kampelyje. Malonu buvo sutikti New Yorke lietuvius kitoje aplinkoje. Čia susirinkusieji esame bendraminčiai, nors maža dalele prisidedantys prie šventų vietų paminėjimo ir išsaugojimo. Labai džiugu, kad renginuke dalyvavo ir jaunimas. Gal jis po daugelio metų tęs mūsų idėjas. Labai norisi, kad susiburtume ir kitais metais, tai jau tampa tradicija.”

Alytaus ir Rochesterio susigiminiavusių miestų komiteto pirmininkas, LR garbės konsulas New Yorke valstijoje Rimas Česonis pasiūlė gražią idėją – surengti mokinių rašinių konkursą, skirtą pagerbti partizaninėms kovoms ir Lietuvos pasipriešinimui sovietinei okupacijai. Konkursas įvyko, komisija įvertino gimnazistų rašinius lietuvių ir anglų kalbomis, nugalėtojai buvo apdovanoti pinigine premijomis „Alytaus dieną“ metu. Spausdiname **1 vietos laimėtojus**, Alytaus Adolfo Ramanausko-Vanago gimnazijos IV klasės mokinės **Eimantės Arbutavičiūtės** rašinį.

Atminimas neišblės

Po pamokų turėdama laisvo laiko ir galėdama nerūpestingai stebėti praeivius parke jaučiuosi tokia privilegijuota. Mane visada žavėjo parko gyvumas: vaikai su seneliais, besidžiaugiantys nuostabių oru, paaugliai, kurie visai kaip aš, ilsisi po pamokų ir, žinoma, suaugusieji, po dienos darbų skubantys namo. Kartais užsisvajojusi pagauanu save mąstant, jog gyvenimas prieš kelis dešimtmečius kaip diena ir naktis skyrėsi nuo dabartinio, man tokio įprasto ir mielo širdžiai. Sveiku protu sunku patikėti, kad beveik prieš septyniasdešimt metų mano bendraamžiai krito kovoje už nepriklausomą tėvynę.

Klausiu savęs ar tie mažyliai, žaidžiantys parke, okupacijos metu vis dar būtų tokie guvūs? Kad ir kaip stengčiausi išvaizduoti tą parke aidintį krykštavimą ir šypseną keliantį juoką, galiu galvoti tik apie jų silpną raudą, tėvams kraunant daiktus prieš kelionę į Sibirą, sužinojus apie jų teikiamą pagalbą partizanams. O gal visgi jie būtų pakankamai protingi ir neišduotų miško brolių KGB pareigūnams, persirengusiem partizanais. Ar jie sielotūs, matydami vyresnius brolius ar seses, vidury tamsiausios nakties, besiruošiančius į mišką, kad prisidėtų prie kovos prieš totalitarinę valstybę? Ar jiems tai rūpėtų?

Klausiu savęs, ar mano bendraklasiai, vairuojantys brangius, už tėvelių pinigų pirktus automobilius, paaukotų asmeninę laimę dėl Lietuvos nepriklausomybės. Ar jie būtų tie, besipriešinantys iki paskutinio kraujo lašo, ar tie, kurie gėdingai talkintų

Eimantė Arbutavičiūtė.

Asmeninio albumo nuotr.

okupantams, fotografuoti ir tyčiotusi iš žuvusių partizanų kūnų? Ar apsuptyje jie pasiduo? O gal garbingai žūtų, jau šalti pradėjusiomis lūpomis melddami, jog jų gyvybė bei išlietas motinų ašaros nebūtų bevertės? Nors apie ginkluotą rezistenciją žinome tikrai daug, vis tiek sunku išvaizduoti, kokią tragediją išties išgyveno lietuviai.

Klausiu savęs, ar suaugusieji dar pamena tas pasakas prieš miegą ir dainas apie partizanus, dainuotas jų senelių. Visi, užaugę komunistinėje santvarkoje, dar tikriausiai pamena, jog buvo draudžiama kalbėti apie pasipriešinimą, o partizanus viešai vadindavo išdavikais. Nors Sovietų Sąjunga ir bandė ištrinti partizanus iš jaunosios kartos atminties, visi jų bandymai buvo visiškai beviltiški.

Regis, kad suaugusieji daug žino apie ginkluotą rezistenciją, bet kiek iš jų okupacijos akivaizdoje išdrįstų išeiti į miškus? Kiek iš jų ir toliau gyventų savo prisitaikėliškus gyvenimus?

Klausiu savęs, ar vyresnioji karta dar pamena lietuvių kovą prieš Sovietų Sąjungą. Mano močiutė vis dar atsimena, koks siaubas apimdavo grįžus namo iš miško, kur kaimo žmonės slėpėsi nuo Raudonosios armijos: namai būdavo apversti aukštyn kojom, langai išdauzyti, o aplink mėtydavosi tik naminių paukščių galvos. Mano senelis, kuris būdamas visai mažas buvo ištremtas į Sibirą, išsaugojo partizanų dainų rinktinę. Tyriausias dėkingumas ir įvertinimas, meilė ir švelnumas, patriotizmas ir atsidavimas – šie nuo mažų dienų širdį šildantys jausmai įamžinti knygos puslapiuose. Mūsų seneliai, išgyvenę tą siaubingą lietuvių tautai laikotarpį, yra partizanų ir jų moralinių vertybių gyvas palikimas, blėstantis vis labiau išgalint materializmui.

Man kartais darosi baisu pagalvojus, kad ginkluota rezistencija grimzta į užmarštį, o kraujas, išlietas kovojant už tėvynę, tampa bevertis. Vien nuo minties, jog jaunų vaikinių gyvybės, paaukotos kovoje, tampa savaime suprantamu dalyku, suskausta širdį. Rodos, kad žmonės nebesuvokia, kokią milžinišką įtaką ginkluota rezistencija padarė mūsų tautinio identiteto formavimuisi. Mano pesimizmą nuolat sugriauna pilietinės iniciatyvos: įvairūs žygiai partizanų takais, partizanų dainų konkursai, įvairūs minėjimai prie memorialų. Partizanų drąsa ir noras gyventi nepriklausomoje valstybėje išliko iki mūsų dienų. Tai įrodo paprastas pavyzdys: šauktinių neprireikė, nes savanorių, atlikti privalomąją karo tarnybą, buvo daugiau nei tikėtasi. Tai tik įrodo jaunimo norą gyventi nepriklausomoje valstybėje, pasižymą ginti savo šalį su tokia pat drąsa ir atsidavimu, koku prieš kelias dešimtis metų kovojo ir partizanai. Jie mums paliko ne tik tautinį identitetą, bet ir norą gyventi nepriklausomoje valstybėje. Paprasti darbai, turintys kilnią misiją, neleis pamiršti žuvusių už tėvynę. Ant nepriklausomybės aukuro sudėtos gyvybės nebus pamirštos tol, kol lietuviai saugos moralines vertybes ir vertins tuos, kurie paaukojo savo gyvybes vardan mūsų laisvės.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė-Petry • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

Gintarinio inkaro pastovyklė. Jūrų skautės švenčia 80 m. jubiliejų.

Majos Chiapetta albumo nuotr.

Šią vasarą Rako stovykla sukaiko 60 metų! Šiam ypatingam jubiliejui mūsų skautai paruošė laiko kapsulę. Toje kapsulėje buvo įdėtas kiekvieno stovyklautojo asmens lapas, kuriame buvo pažymėta stovyklautojo mėgiami dalykai ir stovyklautojo nuotrauka. Kapsulė buvo užkasta mašinų stovėjimo aikštelėje netoli Rako paminklo. Toje vietoje kabo plakatas, kuriame parašyta, kad 2031 m. (per Rako 75 m. jubiliejų) kapsulė bus atidaryta. Man tada bus 32 metai!

Nors Rako stovykla šiais metais

Majos kampelis „Rakas 60“

vyko tik savaitę (liepos 16–23 d.), skautai nuveikė daug smagių darbų. Antadienį visos jūrų skautės iš Gintarinio inkaro pastovyklės iškylavo Pere Marquette upėje su plaustais. Buvo saulėta ir smagi diena, praleista su nuostabiomis sesėmis. Trečiadienį vyko visos

stovyklos olimpiada. Visi stovyklautojai buvo suskirstyti į aštuonias mišrias komandas. Kiekviena komanda atstovavo mažiau girdėtiems kraštams: Mozambikui, Burundžiui, Tuvalu, Rytų Timorui, Tadžikijai, Uzbekijai, Gambijai, Burkina Fasui. Komandos

pavyzdinai sportavo, smagiai žaidė žaidimus stovykloje ir prie ežero. Mozambiko komanda laimėjo aukso, Burkina Faso – sidabro, o Gambijos – bronzos prizus. Ketvirtadienio vakarą vyko talentų vakaras, kuriame pasirodė daug nuostabių dainininkų, muzikantų, juokdarių ir t. t.

Savaitė prabėgo greitai, ir stovyklautojai savaitę smagiai užbaigė šokiais. Šeštadienį buvo liūdna atsisveikinti ir išvažiuoti, nors manęs laukė dar pora skautišku stovyklų.

g. valt. Maja Chiapetta

Naujos gintarės: Erika Katauskaitė, Krista Mikalūnaitė, Maja Chiapetta, Alissa Pociūtė, Jazmina Raudytė, Licija Marcalytė.

Ūdryčių vadovė g. valt. Maja su sese Annika.

Rako stovykla – be brolio Lino

Birželio 30 d. „Skautybės kelyje“ buvo paskelbtas pluoštas prisiminimų apie per anksti palikusį mus skautą – brolių Liną Paužuolį. Šiandien šeima dalijasi dar keliais atsitikimais iš a. a. Lino, kuris buvo linkmo būdo, visada pasiruošęs ką nors pasakyti ar padaryti juokingo, gyvenimo.

Lankant Šv. Lawrence gimnaziją, Linas iš chemijos mokytojo gavo užduotį – laboratorijoje pagaminti paraką. Pora studentų susidomėjo: „Ar jie gerai padarė? Reikia išbandyti.“ Uždegus paraką, laboratorija prisipildė dūmų. Už neleistiną bandymą du studentai buvo išprašyti iš gimnazijos. Bausmė palietė ir Liną, nes jis buvo tas asmuo, kuris „juoką“ užbaigia. Sumanytojas sėdi ausis suglaudęs, o Linas tai tęsia ir yra nubaudžiamas...

Rako stovykloje skautus dainuoti mokindavo a. a. Faustas Strolia arba brolis Puodžiūnas. Kai kurios dainos buvo populiarios, skautai jas mieliai dai-

nuodavo. Viena iš tų dainų yra: „Linksmumas eina per girias, paukšteliai kelia vestuves“. Linui parūpo sužinoti, ką „jaunikis daro per vestuves“. Paleistas gaidys prie vėliavų stiebų kapstė kojomis žemę, o gal ruošėsi „vestuvėms“? Stovyklos vadovybė pažiūrėjo tai kitomis akimis, liepdami gaidį atiduoti ūkininkui. Be „jaunikio“ negalėjo būti vestuvių. Taip ir liko neatsakyta į klausimą, kaip paukščiai kelia vestuves?

Kita populiari daina: „Pradės aušrelė aušti, pradės gaidžiai giedoti, neleidžia skautams miegoti“. Reikia išbandyti! Gaidys važiuoja stovyklon, ikištas į specialų lagaminą, kad neuždustų. Stovyklos vadovybė, išgirdusi apie Lino norą patyrinti dainos žodžių tikrumą ir turėdami skirtingą nuomonę nei Lino, patarė gražinti gaidį ūkininkui ir tik tada grįžti į stovyklą.

Pradėjęs skautauti nuo jaunumės ir stovyklaudamas įvairiose stovyklavietėse, Linas pastebėjo, kad skautai daug laiko praleidžia nenaudingai. Pasitaręs su skautų tėvais, norinčiais, kad jų sūnūs darytų pažangą skautų sueigose, į tunto veiklą įjungė ameri-

kiečių skautų programos dalį – „erelio“ ženklą programą.

Tunte ar draugovėse skautiškos veiklos pagrindas yra gerai pasiruošęs vadovas. Vadovo pasiruošimui yra naudojami trys būdai: jaunam vadovui – „Gintaro/Ažuolo“ savaitiniai kursai, o suaugusiam vadovui – tarptautiniai skautiškos veiklos kursai, kuriuos praveda kiekviena valstija savo vietovėje „Wood Badge“ – Gilvelio kursai.

Kursai rengiami savaitės metu arba savaitgaliais; kad gautų pažymėjimą, kursantai turi įdėti daug energijos ir parodyti norą mokytis.

Linas nelankė aukščiau paminėtų vadovavimo mokyklų (kursų), bet buvo skaitęs daug vadovams skirtos literatūros. Jis savo energiją skyrė skautų tobulinimui. Liko daug neužbaigtų darbų, kuriuos turės atlikti kiti vadovai.

Mielas Linai, ilsėkis Dievo karalystėje.

Senas Vilkas

„Morningstar“ – tarptautinė kompanija, įkurta Čikagoje

ALGIRDAS ZAILSKAS

Kompanijos „Morningstar“ istorija prasidėjo Čikagoje, vieno miegamojo bute Lincoln Parke. Jos įkūrėjas Joe Mansueto, atsisakęs akcijų analitiko darbo, įmonę įregistravo 1984 metais. Tuo metu JAV populiarėjo investiciniai fondai ir 401(k) pensijų planai. Mansueto suprato, kad investuotojams trūksta nešališkos informacijos priimant investavimo sprendimus. Šiandien jo įkurta kompanija jau veikia 27 pasaulio šalyse.

Idėjų pavertė verslu

Joe Mansueto, dar dirbdamas akcijų analitiku, pastebėjo, kad vidutiniams investuotojams trūksta palyginamos informacijos apie investicinius fondus. Mansueto taip pat manė, kad paprastiesiems žmonėms reikalinga profesionali investicijų analizė. Kurdamas verslą jis užsibrėžė tikslą – padėti investuotojams pasiekti savo finansinius tikslus. Buvo įdarbinti keli darbuotojai ir komanda kibo į darbą – pradėjo rinkti informaciją apie investicinius fondus.

„Morningstar“ produktas vadinosi The Mutual Fund Sourcebook™ (investicinių fondų knyga). Leidinys kainavo 32,50 dol. už ketvirtį ir pirmaisiais metais pritraukė 600 prenumeratorių. Knyga pasidarė svarbi ne tik investuotojams, bet ir finansų patarėjams bei finansų institucijoms.

„Morningstar“ išaugo į tarptautinę kompaniją. Šiandien įmonėje dirba jau per 4 000 darbuotojų, praėjusių metų pajamos siekė 789 milijonus dol.

Investicinių produktų reitingavimas

„Morningstar“ siūlo eilę paslaugų privatiems investuotojams, finansų patarėjams, turto valdytojams ir pensijų planų tiekėjams. Kompanija tiekia finansinius duomenis ir siūlo investicinių fondų, akcijų ir įvairių anuitetų analizę – duomenys apima maždaug 530 000 investicinių produktų. Privatiems investuotojams „Morningstar“ gali padėti įvertinti finansų patarėjų suteiktą investicijų patarimus.

Ko gero, geriausiai žinomas „Morningstar“ siūlomas investicinių fondų reitingavimas žvaigždutė-

Kompanijos įkūrėjas ir vadovas Joe Mansueto. „Morningstar“ nuotr.

mis – istoriniai fondų investavimo rezultatai (pako-reguoti pagal riziką) įvertinami nuo vienos iki penkių žvaigždutė. „Morningstar“ taip pat analizuoja ilgesnio laikotarpio investicinių fondų rezultatų perspektyvas ir suteikia jiems vertinimą nuo blogiausio „Negative“ iki geriausio „Gold“.

Įmonių akcijos reitinguojamos „Morningstar“ analitikams atlikus akcijų tikrosios vertės (angl. intrinsic value) nustatymą.

Žinoma, „Morningstar“ reitingai neturėtų būti vertinami kaip rekomendacija pirkti ar parduoti finansinius produktus. Reitingus reikėtų naudoti kaip papildomą informaciją investicinių sprendimų priėmimo procese, kuris pas kiekvieną yra individualus – skiriasi finansiniai tikslai, tolerancija rizikai ir valdomas portfelis.

„Morningstar“ centrinė būstinė Čikagos centre – 22 W. Washington St. Behance.net nuotr.

Komentariai apie įvykius rinkose

„Morningstar“ taip pat analizuoja aktualijas pasaulio rinkose ir pateikia savo komentarus investuotojams.

Vienoje iš kompanijos publikacijų „Brexit“ tema juokaujama, kad „Brexit“ stipriau loja nei kanda. Kompanijos specialistai komentuoja praėjusio mėnesio Tarptautinio valiutos fondo (TVF) pasaulio ekonomikos prognozes, pagal kurias D. Britanijos ekonomika šiais metais turėtų augti 0,2 proc. lėčiau nei prognozuota anksčiau. Kitų metų šalies augimo prognozė sumažinta 0,9 proc. TVF 2017 metų pasaulio ekonomikos augimo prognozė sumažino nuo 3,5 iki 3,4 proc.

Kita vertus, 2017 D. Britanijos ekonomika turėtų augti 1,3 proc. – greičiau nei Vokietijos, kuriai TVF prognozuoja 1,2 proc. plėtrą. Reikšmingos įtakos kitų metų pasaulio ekonomikos augimo lėtėjimui D. Britanija daryti neturėtų dėl sąlyginai mažo šalies dydžio.

Žinoma, D. Britanijos ekonomikos prognozės gali keistis, nes šiuo metu nėra žinoma, kaip šaliai seksis tarptautinės prekybos derybos su Europos Sąjunga ir kitomis šalimis.

Naujo logotipo sukūrimas

Grįžkime prie įmonės istorijos. Praėjus penkeriems metams po įkūrimo, Joe Mansueto nusprendė atnaujinti įmonės logotipą. Jis perskaitė Paul Rand knygą „A Designer's Art“. Paul Rand buvo sukūręs logotipus tokioms kompanijoms kaip IBM, UPS ir ABC. 1991 metais Mansueto susisiekė su 75-erių dizaineriu ir buvo sutarta sukurti naują „Morningstar“ logotipą už 50 000 dol., pusę sumos sumokant iš anksto. Mansueto naujajį logotipą iki šiol vadina viena geriausių savo kada nors darytų investicijų į įmonę.

Įmonėje nei vienas darbuotojas neturi kabineto (įskaitant ir Joe Mansueto bei kitus vadovus) – visi yra vienodai prienami. Unifor.lt nuotr.

Jungtinėse Tautose pristatoma Baltijos šalių išeivių istorija

Jungtinių Tautų (JT) būstinėje New Yorke rugpjūčio 23 dieną, antradienį, surengtas Lietuvos, Latvijos ir Estijos išeivių istorijai skirtos parodos pristatymo renginys.

Pasak Lietuvos nuolatinės atstovės JT ambasadorės Raimondos Murmokaitės, istorinės atminties išsaugojimas kitoms kartoms – itin aktualus, ypač dabar, kai esame pakartotinių bandymų perbraižyti Europos žemėlapi liudininkai, kai pasaulį krečia didžiausia migracijos krizė nuo Antrojo pasaulinio karo laikų.

Paroda pasakoja iš savo gimtinių dėl sovietinių represijų pasitraukusių Baltijos šalių politikos, mokslo ir kultūros elito atstovų gyvenimo istorijas. Pasakojimui pasitelkiamos jų

šeimų išsaugotos relikvijos: dienoraščiai, dokumentai ir fotografijos.

Ekspozicija parengta bendromis Balzeco lietuvių kultūros muziejaus Čikagoje, Vytauto Didžiojo universiteto Lietuvių išeivijos instituto bei lietuvių, latvių ir estų bendruomenių išeivijoje pastangomis. Lietuvos nuolatinė misija JT surengė šios parodos pristatymą JT būstinėje New Yorke.

Parodos pristatymo renginyje apsilankė daugiau kaip pusantro šimto svečių – JT diplomatų, sekretoriato darbuotojų, žiniasklaidos ir Baltijos šalių bendruomenių atstovų.

Paroda JT būstinėje bus eksponuojama iki rugpjūčio 26 dienos.

Parodos atidaryme apsilankė JT diplomatai, žiniasklaidos, Baltijos šalių bendruomenių atstovai. URM nuotr.

ELTA

Baltimorės šokių grupės „Malūnas“ (vadovai Rytis Grybauskas ir Eglė Baublys-Noepk) šokėjėlės savo jaunatviška energija užburė žiūrovus.

Siuvinėjimo menas ne tik nesensta, bet kasmet populiarėja.

„Lietuvių dienos“ parvedė į žemę mūsų tėvų

„Lietuvių dienų“ vyr. organizatorius adv. Paul Domalakes.

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

Praėjusiais metais vykusių „Lietuvių dienų“ aprašymas buvo baigtas tokiu sakinio: „Visa tai patyrusi mano žmona jau galvoja organizuoti šeimos išvyką į kitų metų 'Lietuvių dienas'“ („Draugas“, 2015.08.25). Po to sukūrėme tai progai marškinėlius ir laukėme 2016 metų „Lietuvių dienų“, vyksiančių rugpjūčio 13–14 dienomis Frackville, PA. Šis festivalis, pradėtas 1914 m. – prieš 102 metus – yra laikomas ilgiausiai tebesitęsiančiu etniniu metiniu renginiu Amerikoje.

Kaip ir praėjusiais metais, šventė vyko miestelio apsipirkimo centro patalpose. Dar prieš renginio oficialų atidarymą susirinkusiųjų nuotaiką kėlė „Sensations“ muzikos grupė. 12:40 val. po pietų šventė buvo atidaryta JAV ir Lietuvos himnais. Šventės programai vadovavo Paul Domalakes, Lietuvos vyčių 144 kuopos išdininkas. Jo brolis Larry yra kuopos pirmininkas, o visa Domalakes šeima yra tarsi tos apylinkės lietuvių ne tik širdis, bet ir energinga darbo jėga. Buvo pristatytas viršila John A. Stricker, kuris partnerystės su Lietuva programoje yra Pensilvanijos kariuomenės ryšininkas. Šiais laikais tokia partnerystė įgyja naujos svarbos. Programos vadovas susirinkusiems pristatė garbingą lietuvių išėivių istoriją, pabrėždamas valstijos anglių kasyklose dirbusiųjų įnašą. Neveltui Schuykill apskritis yra valdžios pripažinta kaip lietuviškiausia apskritis valstijoje ir jai suteiktas „Little Lithuania“ titulas.

Programoje pynėsi pristatymai, atžymėjimai, padėkos, muzikos ir dainų gar-

Šokių grupės „Malūnas“ vadovas Rytis Grybauskas.

Ketvirtos kartos lietuvaitė Karen Domalakes kartu su vaikučiais inscenizavo pasaką „Eglė žalčių karalienė“.

Jono Dunčios nuotr.

sai. Dvylika pradžios mokyklos vaikučių, lankančių katalikiškas mokyklas, gavo mokslo stipendijas. Nuotaikingai visus linksmino dainininkas Augis Dicevičius iš Clevelando, OH. Karen Domalakes su grupe vaikučių inscenizavo pasaką „Eglė žalčių karalienė“. Šis vaidinimėlis buvo pakartotas ir kitą dieną. Popietei išibėgėjus buvo išdalinti dainų žodžiai ir visi kartu prie partizanų laužo dainavome patriotines dainas. Prie laužo kartu dainavo ir lietuvių partizanų uniformomis apsirengę vyrai. Dienai baigiantis daug kas sugužėjo į svetainę, kur vyko „Boilo“ konkursas. Man tai negirdėtas žodis, reiškiantis krupniką. Ne tik teisėjai, bet ir svečiai ragavo įvairių krupnikų. Laimėtojai buvo paskelbti kitą dieną. Olimpines žaidynes nebuvo įtrauktos į „Lietuvių dienų“ programą, – o tą vakarą kaip tik žaidė Lietuvos ir Ispanijos krepšinininkai, – bet teko ne tik jas matyti, bet ir išgyventi nusivylimą netikėtu mūsų pralaimėjimu.

Antroji diena prasidėjo šv. Mišiomis Marijos Dangun Ėmimo bažnytelėje. Jos vitražuose matomi šv. Kazimieras, Šiluvos Marija, šv. Jurgis. Ant sienos kabo Aušros vartų Marijos paveikslas. Praėjusių metų aprašyme minėjau, kad prie altoriaus stovėjo nublukusi Lietuvos trispalvė. Šiomet jos jau nebebuvo. Pustuštėje bažnyčioje per pamokslą kunigas priminė garbingą šios apylinkės lietuvių istoriją. Šv. Mišios buvo pradėtos Lietuvos himnu ir baigtos „Marija, Marija“ giesme.

Mano žmonai šis savaitgalis priminė Marianapolio lietuvių gegužines prieš šešiasdešimt metų. Tai nuotaikai sukelti padėjo lietuviškas maistas, kurio abi dienas buvo galima nusipirkti. Užkandžiaujant prie ilgų stalų teko susipažinti su kitais tautiečiais. Išskirtinai noriu paminėti Henry Gaidis, atvykusį iš Baltimore, MD. Pasirodo, kad jis gerai pažinojo kun. Kazimierą Pugevičių, Vytautą Ėringį (mano buvusį kaimyną Lietuvos kaime), kartu su Juozu Gaila priklauso tam pačiam JAV veteranų skyriui. Ne prie užkandos stalo, bet taip pat teko susipažinti ar vėl susitikti su ŠALFASS pirmininku Laurynu Misevičiumi, žurnalo „Bridges“ redaktore Terese Vekteris, JAV LB Krašto valdybos vicepirmininke informacijai Laima Liutikiene, dr. Jonu ir Vitalija Dunciais ir kitais.

Antrąją dieną padidėjusį „Lietuvių dienų“ dalyvių skaičių džiugino vaikučių tautinių šokių ratelis, pakartotas „Eglės žalčių karalienės“ vaidinimėlis. Jaunatviška energija žiūrovus užbūrė Baltimorės šokių grupė „Malūnas“, kuriai vadovauja Rytis Grybauskas ir Eglė Baublys-Noepk. Pasijutau lyg dalyvaujant šiemet vykusioje Tautinių šokių šventėje Baltimorės mieste, kur neteko būti.

Dienai einant vakarop vėl visiems dainavo Augis Dicevičius. Įsidrąsinęs jo paprašiau padainuoti Vytauto Kernagio dainą apie Colorado valbą. Tai dar sovietinių laikų satyrinė daina apie kolchozus ir tuo laiku būtą (ne)tvarką. Prisipažino ilgą laiką jos nedainavęs, bet taip įspūdingai padainavo, kad susilaukė garsiausių žiūrovų katučių, nors, spėjau, dauguma dainos žodžių nesuprato.

„Lietuvių dienos“ buvo uždarytos sudainuojant „Lietuva brangi“ ir „God Bless America“. Žmonėms skirstantis prie mikrofono priėjo jaunuolis ir be jokio įvado pradėjo „a capella“ giedoti Pauliaus Jurkaus parašytą giesmę „Kaip grįžtančius namo paukščius parveski Viešpatie ir mus. Į žemę mūs tėvų parveski...“ Giedorius gal liks nežinomas, bet jo spontaniškai prasiveržusi ir nuoširdi giesmė paliko neišdildomą įspūdį.

Tą savaitgalį prie daugelio prekystalių galima buvo išigyti gintarinių papuošalų, medžio drožinių, stiklo gaminių, aprangos su tautine simbolika, muzikos įrašų, knygų bei žurnalų. Prie vieno stalo sėdėjo Phyllis J. Edwards, knygos „The Invincible Heart“ autorė. Pasirodo, kad jos mergautinė pavardė buvo Kriaučiūnaitė, taip įrašyta ir jos knygoje. Kiti stalai viliojo lietuviško maisto gaminiais – šakočiais, duona, kumpiais, dešromis, kepsniais. Būtinai reikia paminėti Lituanistikos tyrimo ir studijų centro paruoštą keliaujančią parodą „Sportas JAV lietuvių gyvenime“. Įspūdingai paruoštuose plakatuose rodoma sportinės veiklos pradžia, sportas DP stovyklose, sporto išvykos, sporto organizacijos, spaudos leidiniai, parodos pabaigoje – ir skyrelis „Aš sportuoju“.

Robbie Soltz aiškina siūlų verpimo subtilybes.

Jono Duncios nuotr.

Norinčių prisidėti prie šventės savanorių niekada netrūksta.

Nuotaikingomis dainomis visus linksmino Augis Dicevičius.

Iš k.: Romualdas Kriaučiūnas, Laima Liutikienė ir Gražina Kriaučiūnienė turėjo apie ką pasikalbėti.

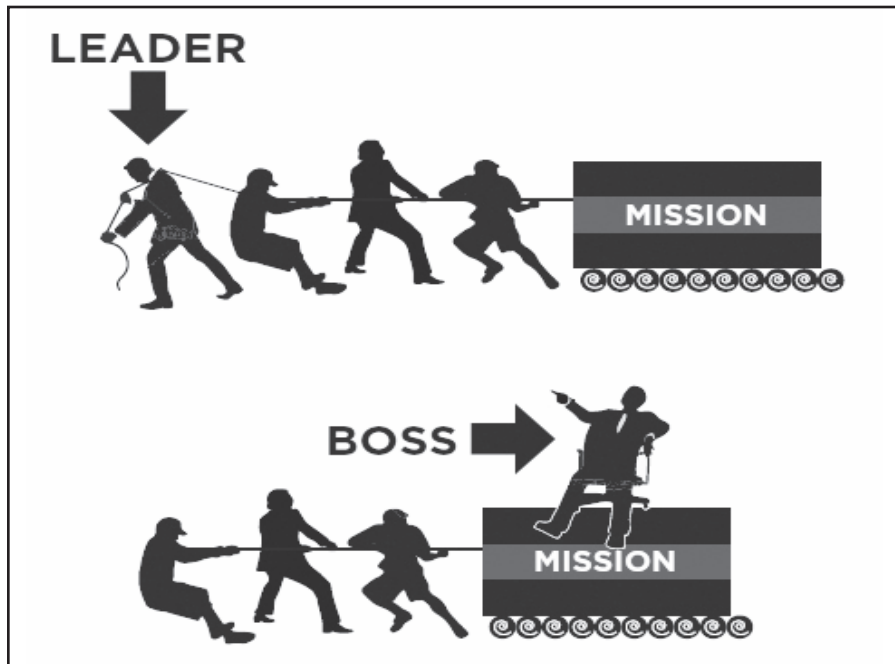

Ketvirtos kartos lietuvaitė pardavinėjo maistą.

VERSLO NAUJIENOS

Vadovas ir lyderis – ne vienas ir tas pat

Ne kiekvienas vadovas yra lyderis.

„Facebook“ iliustr.

Klausimas, ar vadovai skiriasi nuo lyderių bei kaip jie skiriasi, jau seniai kelia nesutarimų. Kai kurios kompanijos bando savo darbuotojus išmokyti abiejų, o kitos laiko šias sąvokas visiškai skirtingomis. Tačiau iš tiesų atsakymas į šį klausimą lieka neaiškus, kadangi vadovas ir lyderis yra ir tas pats, ir du skirtingi dalykai.

Vadovas – žmogus, pasirūpinantis, kad darbai būtų įvykdyti. Vadovas vadovauja žmonėms bei yra atsakingas už kasdienį logistikos, komunikacijos, darbo eigos bei užduočių organizavimą. Jis pasirūpina, kad viskas eitų sklandžiai – kad kiekvienas būtų tarsi didelio įrenginio dalis, be kurios įrenginys negalėtų tinkamai funkcionuoti.

Lyderis – tai žmogus, įkvepiantis kitus, turintis misiją, numatantis ateitį ir gebantis visą tai pateikti taip, kad aplinkiniai patiktų tikslu – bei norėtų būti jo dalimi – ir būtų motyvuoti. Tam tikra prasme, darbuotojai lyderiai turi pasekėjų. Vadovai, techniškai, jų neturi. Nebūtinai.

Tačiau viskas slypi kur kas giliau, nei sąvokos „vadovas-lyderis“ arba „lyderis-vadovas“. Iš tiesų viskas priklauso nuo vykdymo. Kitaip tariant, vadovas, kuris nesugeba vesti savo komandos arba tiesiog to nedaro, greičiausiai yra ne koks vadovas. Lygiai kaip ir lyderis, nesugebantis vadovauti, taip pat nėra labai efektyvus.

Bet taip neprivalo būti. Bet kuris, savo darbuotojams norintis pasiekti sėkmės tiek vadovavime, tiek lyderystėje, tiesiog turi atkreipti dėmesį, kur jų veiksmuose susikerta šių dviejų sąvokų savybės, bei suvokti, kad svarbiausia yra susitelkti į tai, kokį poveikį darote žmonėms. Juk tai ir skiria blogą nuo gero, gerą nuo puikaus.

Pirmas dalykas, kurį turi turėti ge-

ras vadovas ir lyderis, tai gebėjimas bendrauti. Ir nors kai kuriems tai geriau sekasi nei kitiems, tai yra toks įgūdis, kurį treniruojantis įmanoma išsiugdyti. Darbuotojų komunikacija yra unikali ir būtent todėl ją reikėtų žiūrėti kaip į kalbą, reikalaujančią darbo ir kartojimų, norint laisvai ja kalbėti.

Taip pat privalote rodyti pagarbą kitiems žmonėms bei jų jausmams, nepriklausomai nuo jų padėties organizacijoje. Labai paprasta prielaida: pagarbą gindo pagarbą.

Jei tai, kas svarbu kitiems, taps svarbu ir jums, jie jums atsakys tuo pačiu. Tiek kaip vadovui, tiek kaip lyderiui, jums reikia, kad žmonės arba atliktų darbą, arba įgyvendintų jūsų viziją, arba ir viena, ir kita. Juk tai, ką jie emociškai ir psichologiškai jaučia jums – ir, aišku, kompanijai – galiausiai nulemia to darbo kokybę. Jei jie jausis nevertinami, išnaudojami ar kad su jais elgiamasi neteisingai, širdies į darbą jie neįdės, todėl geriausiai atveju jis bus atliktas vidutiniškai, blogiausiai – siaubingai.

Galiosiausiai, lyderių ir vadovų veiksmai turi sutapti su jų žodžiais. Geriausias būdas formuoti elgesį yra rodyti pavyzdį. Jei sakysite viena, o darysite kita, prarasite pasitikėjimą bei patikimumą, o kartu prarasite ir gebėjimą būti efektyviu, daryti įtaką kitiems bei stumti į priekį žmones, komandas ir organizacijas.

Tad nors ir galima kiekvieną vaidmenį apibrėžti pagal jo funkciją, sėkmė bet kuriame iš jų priklauso nuo abiejų vaidmenims būdingų savybių.

Mums reikia vadovų, gebančių įkvėpti žmones jais sekti, bei lyderių, gebančių palaikyti tvarką ir sklandų darbą. Ir štai, baigiame ten, nuo kur pradėjome. Jie skirtingi, tačiau labai.

15 min.lt

Euro ir kitų valiutų santykiai (2016 metų rugpjūčio 24 d.)

1 USD (JAV doleris) – 0,88 €
1 AUD (Australijos doleris) – 0,67 €
1 CAD (Kanados doleris) – 0,68 €
1 GBP (Didžiosios Britanijos svaras sterlingų) – 1,16 €
1 NZD (Naujosios Zelandijos doleris) – 0,65 €

Nerimas dėl JAV kredito kortelių

Pavojaingai auga JAV kredito kortelių apyvarta.

Mainstreet.com nuotr.

JAV bankai labiausiai nuo prieškrizinių 2007-ųjų padidino kredito kortelių apyvartą. Manoma, kad skolintojai per daug rizikuoja, turint mintyje niekaip proveržio nepasiekiančią šalies ekonomiką.

Per šiuo metų II ketv. JAV bankai kredito kortelių pagalba išskolino 18 mlrd. USD, 7,6 proc. daugiau nei prieš metus, o tokių paskolų portfelis išaugo iki 685 mlrd. USD.

Nors vidutinis augimas nesiekė dešimtadalio, tačiau atsirado ir sektoriaus žvaigždžių. Pavyzdžiui, Atlantoje įsikūręs bankas „SunTrust“ II ketv. palyginti su tuo pačiu laikotarpiu pernai, kredito kortelėmis išskolino 26 proc. daugiau. O tokie milžinai kaip „Citigroup“ savo portfelį augino 12 proc., „Wells Fargo“ – 10 proc, o „US Bank“ – 16 proc., rodo „Deutsche Bank“

surinkti duomenys.

Kredito kortelės bankams – viena pelningiausių verslo dalių, kur vidutinės palūkanos siekia 12–14proc. Todėl pastaruoju metu skolintojai tarpusavyje konkuruoja vis aršiau, pavyzdžiui, klientams siūlydami nemokamas skrydžių mylias, grynuosius ir pan.

Ekspertai mano, kad vartojimo paskolų apimtys per kredito kortelės pasiekė viršūnę ir netrukus turėtų pradėti leistis. Kita vertus, žvelgiant iš istorinės perspektyvos, vėluojamą grąžinti ir blogų paskolų dalis visame portfelyje kol kas yra gana žema.

Kai kurie bankai jau padidino rezervus, skirtus padengti galimiems nuostoliams.

Liucija Zubrutė,
„Verslo žinios“

Auga susidomėjimas tarptautinėmis parodomis

Labai mažoms, mažoms ir vidutinėms eksportuojančioms įmonėms atsiranda galimybė dalyvauti užsienyje vykstančiose tarptautinėse parodose. Paramą gali gauti ne trumpiau kaip metus veikiančios įmonės, kurių metinė apyvarta ne mažesnė kaip 145 000 eurų. Didžiausia projektui galima skirti finansavimo lėšų suma – 45 tūkst. eurų, kompensuojama iki 50 proc. dalyvavimo tarptautinėse parodose išlaidų.

Pagal 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų priemonę „Naujos galimybės LT“ pateiktos 447 paraiškos, kuriomis prašoma 16,7 mln. eurų finansavimo. Šios priemonės tikslas – patvirtinti įmones kuo daugiau dėmesio skirti naujų užsienio rinkų paieškai ir esamų rinkų plėtrai. Šio kvietimo biu-

džetas – 6,5 mln. eurų.

Paraiškas pateikusios įmonės planuoja dalyvauti tarptautinėse parodose bei verslo misijose Italijoje, Prancūzijoje, Olandijoje, Vokietijoje, JK, Danijoje, Švedijoje, Belgijoje, Norvegijoje, Lenkijoje, Latvijoje, JAE, JAV, Kinijoje, Japonijoje, Turkijoje, JAV, Rusijoje, Baltarusijoje, Ukrainoje ir kt.

Paraiškas pateikusios įmonių veikla susijusi su atvykstamuoju turizmu, kosmetikos, juvelyrinių dirbinių gamyba, transporto valdymo sistemų, IT platformų kūrimu, laikrodžių, pašto ženklų gamyba, antikvarinių ginklų restauracija, medienos ir metalo apdirbimu, išmaniųjų elektronikos prietaisų gamyba, baldų bei interjero dizaino sprendimais bei kt.

ELTA

„Google“ baudą atidirbo per 41 minutę

JAV technologijų kompanijai „Google“ Rusijos konkurencijos prievaizdas liepė sumokėti 438 mln. rublių (6,8 mln. USD) baudą dėl antikonkurencinių veiksmų, tačiau baudos dydis tarptautinei milžinei – tik uodo įgėlimas.

Rusijos antimonopolijos tarnyba nusprendė, kad „Google“ elgiasi nesąžiningai reikalaujama, jog išmaniųjų telefonų gamintojai prieš juos parduodant įdiegtų „Google“ kuriamas programėles. Rusijos pareigūnai nori, kad „Google“ leistų iš anksto į išmaniųjų telefonus, naudojančius „Android“ programinę įrangą, diegti ir tre-

čiųjų šalių programėles.

Ši bausmė ir Europos Komisijos vykdomi tyrimai leidžia prognozuoti, kad „Google“ šiaipus Atlanto laukia daugiau teisinių nemalonumų. Bet ar tokio dydžio baudos „Google“ bent kiek jaudina. Ją valdančiosios kompanijos „Alphabet“ finansinės ataskaitos rodo, kad tokią sumą, kokia Rusija nubaudė JAV milžinę – 6,8 mln. USD – „Google“ uždirba per 41 minutę.

„Alphabet“ 2016 m. antrojo ketvirčio pajamos siekia 21,5 mlrd. USD.

Lukas Kisielius, „Verslo žinios“

Žmonių ir tautų likimų istorijos LTSC archyvuose

KRISTINA LAPIENYTĖ

Viename iš socialinių tinklų kilus diskusijai apie lietuvių paveldą (tiesa, kalba ėjo apie genetinius tyrimėjimus), viena žymi lietuvių aktorė pastebėjo, kad nėra čia ko didžiulis gimęs vienoje ar kitoje tautoje, nes praeitis esą tik atima laiką ir nieko neduoda... Su tokia nuomone, nors ją galima ir suprasti, labai sunku sutikti, bent jau dirbant archyvuose.

Lituanistikos tyrimo ir studijų centre saugomas Felikso Stungevičiaus archyvas. Feliksas Stungevičius – ekonomistas, vertėjas, gimęs 1920 m. Maskvoje, jūrų kapitono Igno ir Sofijos Stungevičių šeimoje. Vaikystėje šeima emigravo į Urugvajų. Baigęs mokslus Urugvajuje, jis keletą metų dirbo Lietuvos konsulate, o 1942 metais tapo Urugvajaus vicekonsulu Čikagoje. Nuo 1950 metų buvo Urugvajaus garbės konsulas Čikagoje. Nors pagal išlikusius archyvinius dokumentus neatrodo, kad F. Stungevičius buvo labai aktyvus lietuviškoje veikloje, tačiau ryšiai su lietuviais visai nenutrūko. Bene daugiausia jis bendravo su lietuviais jėzuitais, kuriuos ilgą laiką rėmė. Jis taip pat tvirtino ir norinčių keliauti į Urugvajų vizas, taigi archyve esama ir t. Broniaus Krištanavičiaus, ir vysk. Vincento Brizgio vizų prašymai ir kelionės dokumentai.

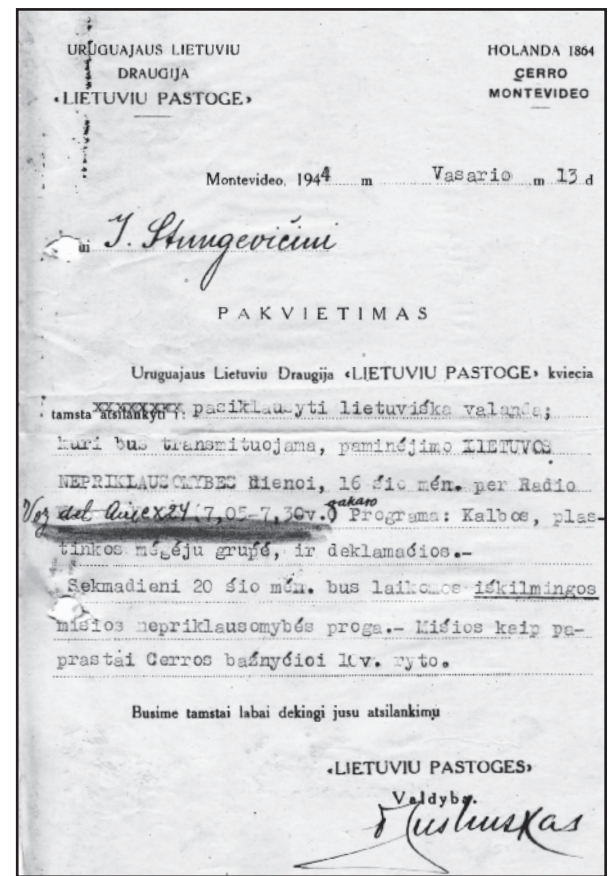
Dar vienas įdomus dokumentas, rastas archyve nėra visiškai tiesiogiai susijęs su F. Stungevičiaus asmenybe, tačiau puikiai parodo, kaip kartais persipina tautų likimai. Taigi archyve saugomas 1951 m. dokumentas, kuriuo kreipiamasi į Urugvajaus konsulą F. Stungevičių ir tvirtinama, kad asmuo yra il-

gametis Telšių rabinų mokyklos (kolegijos) Clevelande darbuotojas. Pasidomėjus daugiau, kodėl gi Clevelande gyvuoja mokykla lietuviško miesto pavadinimu, pasirodė, kad ši mokykla, įsteigta 1875 metais Telšiuose. Čia rabinai Eliezeris Gordonas ir Šimonas Škopas sukūrė mokymo koncepciją, kurią naudoja studijuojantys Torą visame pasaulyje. 1939–1940 metais, Lietuvą okupavus sovietams, mokykla buvo uždaryta, tačiau 1941 metais tuo pačiu pavadinimu atsikūrė JAV, Clevelando mieste. F. Stungevičiui atsisto laiško antraštėje nurodoma, kad mokyklos padalinys 1950 m. buvo kuriamas Tiberias, Izraelyje, tačiau nepavyko rasti informacijos apie tolesnį jo likimą. Dar vienas bandymas atidaryti mokyklos padalinį Izraelyje buvo 1977, mokykla uždaryta 1979.

Fonde taip pat saugomas ir Felikso bei Igno Stungevičių susirašinėjimas ispanų kalba, bei Felikso rinkta pašto ženklų kolekcija. Taip pat esama ir asmeninių laišku Ignui bei Sofijai Stungevičiams anglų, ispanų, rusų ir lenkų kalbomis. Nenuostabu, kad lietuvių ir lenkų kraujo turėjęs bei šešias kalbas mokėjęs Feliksas Stungevičius sėkmingai vadovavo vertimų ir spausdinimo kompanijai.

Grįžtant prie mūsų aktorės požiūrio, ar ši informacija apie Felikso Stungevičiaus archyvą „kažką nors duoda?“. Praktinės naudos lyg ir nėra, tik galima pabandyti suvokti ir suprasti, kaip vienas žmogus gali susieti tautas ar net valstybes ir įtakoti kitų gyvenimus. Archyvai tarnauja būtent tam. Taigi man artimesnis George Orvelo pasakymas, kad „efektyviausias būdas sunaikinti žmones yra paneigti ir sunaikinti jų supratimą apie savo pačių istoriją.“

Kristina Lapienyte – LTSC vykdomoji vicepirmininkė

Dokumentas iš LTSC archyvo Felikso Stungevičiaus fondo.

Straipsnyje naudota informacija iš **TELSHE YES-HIVA** – The Encyclopedia of Cleveland History <http://ech.case.edu/cgi/article.pl?id=TY>

K. Vildžiūno filme „Senekos diena“ – Baltijos kelias

Naujajame režisieriaus Kristijono Vildžiūno filme „Senekos diena“ yra tokia scena: tuščiame provincijos kelyje lyg gyvatė išsirangiusi vėliavomis mojuojančių ir dainuojančių žmonių grandinė. Simboliška, kad filmo premjera minint 27-ąsias Baltijos kelio metines rugpjūčio 23-ąją įvyko Estijoje.

Juk pagrindinio filmo herojaus gyvenimo kelionė nusitęsė iki Talino, o Baltijos kelias iki šiol liko svarbus akcentas ano meto jaunuolių likimuose.

„Baltijos kelyje stovėjome, nes tikėjome, kad galime kurti gyvenimą, galime nugalėti tai, kas jį žlugdo. Visi kartu ir kiekvienas atskirai“, – sakė filmo režisierius K. Vildžiūnas, kuriam dabar Baltijos kelyje yra svarbesnis ne politinio, o dvasinio apsisprendimo aspektas. Štai kodėl režisierius tų dienų įvykius vaizduoja subjektyviai – kaip magiškas akimirkas, netikėtai išiveržiančias į filmo tėkmę.

„Tačiau tai nereiškia, kad Baltijos kelio scenos filme stilizuotos ar abstrakčios. Atvirksčiai – mes siekėme kuo didesnio tikrumo“, – patikslino K. Vildžiūnas.

Kokių tos dienos prisiminimų išsaugojo filme vaidinantys garsūs Lietuvos aktoriai?

„Buvo labai labai jaudinantis dalykas sugrįžti į tą laiką, kai tikėjome tuo, ką darome“, – neabejoja Vesta Grabštaitė.

„Visi Baltijos kelyje buvome lygūs, ir niekas net nepagalvojo, kad kada nors teks pjautis tarpusavyje žemėje, plytinčioje abipus kelio, – sakė Arūnas Sakalauskas, iš Vilniaus miesto automagistralę pasiekęs senu žiguliuku. – Važiavome su draugais. Mums visiems buvo smagu dalyvauti istorijoje“.

Arūnas Storpirstis prisimena į magistrālę važiuojant su tėčiu ir broliu, irgi aktoriumi Gediminu Storpirstičiu: „Esu pesimistas, atrodė, būtinai kiekvienas privalome dalyvauti, nes mums neužteks rankų ir iš gražios idėjos išeis šnipštas. Šiaip ne taip, per spūstis, užkaitusiu varikliu, atvykome į magistrālę. Labiausiai prisimenu jausmą – pakilų, gražų jausmą, kuris buvo apėmęs kiekvieną. Mane tik nervino būriai komjaunuolių, kurie ėmėsi iniciatyvos skirstyti žmones, reguliuoti eismą, tarsi jie būtų visą tą akciją sugalvoję“.

Larisa Kalpokaitė prieš 27-erius metus tą dieną su režisieriumi Rimu Tuminu jo žiguliuku grįžo iš spektaklio „Čia nebūs mirties“ Panevėžyje. „Kai praskrido lėktuvas ir iš jo pradėjo kristi gėlės, sustojo-

Kadras iš K. Vildžiūno filmo „Senekos diena“.

Modesto Ežerskio nuotr.

me ir susikabinome už rankų su kelyje stovinčiais žmonėmis. Atrodė, vyksta didžiulė šventė, žmonės juokavo, skaldė anekdotus, dainavo. Net dvi juodmargės, besiganančios pievoje, atrodė nustebusios“, – šmaikštavo aktorė.

Fotografuotis, tikina, nė į galvą neatėjo. Sako, buvę taip natūralu tiesiog stovėti susikibus už rankų ir jausti vieniems kitus. „Vėliau pasirodė informacija, kad tą dieną Vilniaus mieste neįvyko nė vienos vagystės“, – prisiminė L. Kalpokaitė.

Pagrindinio vaidmens atlikėjas Dainius Gavenonis, paklaustas apie Baltijos kelią, iš pradžių pamane, kad jo prisiminimus ištraukė ne kas kitas, o kino filmas „Senekos diena“, kurioje aktoriai bandė atkartoti tos dienos įvykius.

Paskambinęs tėvams ir sužinojęs, kad su jais Baltijos kelyje nestovėjo, Dainius nusiminė – neturės, ką papasakoti. Tačiau tų dienų jausmas buvo likęs toks stiprus, kad aktorius nusprendė jį pasitikrinti, paskambinęs seseriai. „Nejau neprisimeni? – stebėjosi ši. – Juk važiuojome visi kartu, autobusu, su mano draugėmis, o viena iš jų netgi sėdėjo tau ant kelių“.

Sesers prisiminimai atgaivino ir jo jausmą – tauriai geltoną saulę vakarėjant, daugybę žmonių, di-

džiules spūstis: „Autobuse visi keitėsi vietomis – pasėdėję užleisdavo vietą kitiems. Man buvo šešiolika, mergaitė sėdi ant kelių, pila karštis, širdis spurda. Tai buvo tikra, ne iš kino – kažkur važiuojome, kažkas sėdėjo kažkam ant kelių, kažkas laikėsi už rankų. Labai tikra“.

Filmo „Senekos diena“ veiksmas rutuliojasi Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo išvakarėse ir mūsų dienomis. Keli 18-mečiai paskutiniaisiais sovietmečio metais įkuria Senekos draugiją, kurios narių šūkis – „Gyvenk kiekvieną dieną taip, tarsi ji būtų paskutinė“. Po 25-eriu metų filmo herojus Simonas, sėkmingas žmogus, vis dažniau prisimena save, kažkada jaunystėje atsiskiusį gilių jausmų. Nusivylimo savimi kartėlis pastūmėja herojų prisiminti gyvenimo akimirkas, kurios grąžina savigarbos jausmą, sutauko su realybe.

Filme vaidina aktoriai Dainius Gavenonis, Elžbieta Latėnaitė, Marijus Mažūnas, Vesta Grabštaitė, Arūnas Storpirstis, Arūnas Sakalauskas, Ina Marija Bartaitė, Emilija Latėnaitė, Ričardas Vitkaitis, Daila Rudokaitė, kiti. Lietuvoje filmo premjera numatoma rugsėjo 30 d.

ELTA

MANO VIRTUVĖ

Ką valgysim? Baklažaną!

Ši vasaros pabaigos daržovė puikiai tinka tiek užkandžiui, tiek pagrindiniam patiekalui.

Kepti baklažanai su grybų įdaru

Reikės:

1–2 baklažanų
saujos grybų įdarui
aliejaus kepimui
druskos, pipirų
čiobrelių
grietinės
tarkuoto parmesano (arba cheddar) sūrio

Nuplautus ir nusausintus baklažanus perpjauti pusiau išilgai. Puseles išskobti, išskobtą baklažaną vidų supjaustyti kubeliais.

Gautus baklažano „dubenėlius“ padruskinti, papipirinti, pašlakstyti aliejumi.

Šviežius nuvalytus ir nuplautus grybus (baravykus, voveraites, portabello ar kt.) supjaustyti. Keptuvėje įkaitinti aliejų, sudėti grybus, kelias šakutes šviežio čiobrelio ir kepti vis pamaišant. Baigiant kepti padruskinti, papipirinti.

Baklažanų kubelius sumaišyti su keptais grybais, įdėti kelis šaukštus grietinės ir vėl išmaišyti. Šiuo mišiniu užpildyti išskobtas baklažanų puseles. Apibarstyt tarkuotu Parmesano sūriu ir apie 30 minučių kepti 200 C (400 F) karštumo orkaitėje.

Pastaba. Baklažanus galima įdaryti ir džiovintais grybais. Tuomet

grybus reikia išmirkyti, išplauti, apvirti. Apvirtus supjaustyti juostelėm ir pakepinti su smulkiai kapotu svogūnėliu.

Baklažanų užkandis

Reikės:

3 baklažanų
3 skiltelių česnako
2 valg. šaukštų alyvuogių aliejaus
1/2 citrinos sulčių
saujos smulkiai kapotų kalendros (coriander) arba petražolės lapelių
kalendros sėklų
jūros druskos
šviežiai maltų juodųjų pipirų

Orkaitę įkaitinti iki 200 C (400 F). Įdėti kepti baklažanus (nepjaustytus). Kepti, kol sutrūkinės odelė, apie 20–30 min. Dar karštus baklažanus nulupti, susmulkinti minkštima.

Paruošti užpila. Sutrinti arba specialiu spaustu išspausti česnaka, sugrūsti kalendros sėklas, įberti druskos ir pipirų, įpilti citrinos sulčių ir alyvuogių aliejaus, įberti smulkintą kalendrą ar petražoles. Viską išplakti.

Baklažanų masę sumaišyti su paruoštu užpilu, pabarstyti kalendros lapeliais. Patiekti ant skrudintos duonos riekelių.

Skanaus!
Jūsų Indrė

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

ADVOKATAI

**Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS**
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

**Remkime
Draugo fondą
www.draugofondas.org**

ĮVAIRŪS

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Didelė darbo patirtis, minimali anglų kalba, nevairuoja. Gali pakeisti savaitgaliais. Tel. 773-940-5264.

■ Vyras ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo. Gali pakeisti, išleisti atostogų. Tel. 630-670-0813.

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su grįžimu namo, gali prižiūrėti ir vaikus, galimi pakeitimai. Tel. 331-245-5378 arba 331-245-5077.

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gy-

venimu rusų ar lietuvių šeimoje. Didelė patirtis. Gali pakeisti bet kurią savaitės dieną. Siūlyti įvairius variantus. Tel. 773-640-3559.

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. 15 metų darbo patirtis, kalba angliškai, nevairuoja. Tel. 872-218-0098.

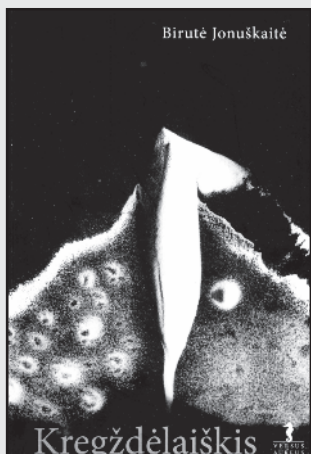
■ Moteris, turinti 20 metų ligonių slaugos darbo patirtį, ieško darbo su gyvenimu. Siūlyti įvairius variantus. Tel. 630-280-1347.

■ Vyras ieško žmonių priežiūros darbo pakeitimu penktadieniais, šeštadieniais, sekmadieniais. Le galūs dokumentai, vairuoja, patirtis, rekomendacijos. Tel. 708-465-6854.

„Draugo“ knygynėlyje rasite tai, ko jums reikia

Siūlome atvykti į „Draugą“ ir įsitikinti, kad čia jūs įsigysite knygas, kurių ilgai ieškojote. Prižadame – knygų įvairovė jus nustebins.

Šįkart siūlome susipažinti su Birutės Jonuškaitės (rašytoja, publicistė, vertėja) apsakymų knyga „Kregždėlaiškis“. Ši knyga, anot autorės, skirta savo laukinės prigimties neišdavusioms moterims arba bent jau mėginančioms susivokti, kas jos esančios. (Beje, ir nekompleksuotiems vyrams, norintiems bent šiek tiek pažinti tokias moteris). Čia viskas tikra – ir meilė, ir mirtis, ir išdavystė, ir netgi mūsų ėjimas į Europą – nes patikrinta gyvenimu. Kaip teigia pati autorė: „Knygą rašiau natūraliai, kaip gyvenu ir jaučiu – aš, kaip gyvenate ir jaučiate jūs: kartais – su aistra, kartais – su ironija, kartais – su lengva šypsenele.“

Knygos kaina – 13 dol. (Illinois valstijos pridėtinės vertės mokestis – 9.25 proc., persiuntimas paštu – 5 dol.).

Daugiau informacijos tel. 773-585-9500

„Draugo“ knygynėlis dirba nuo 8:30 val. r. iki 4:30 val. p. p.
Adresas: 4545 W. 63rd. Street, Chicago, IL 60629

www.draugofondas.org

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI Į VISĄ EUROPOS SĄJUNGĄ

Ukraina, Baltarusija, Moldova, Rusija

Greičiausi pristatymo terminai

Kiekviena dėžė nemokamai apdrausta \$100

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą

Asmeninės siuntos
708-907-3000

Siuntinių paėmimas iš namų
630-774-2136

Sekite savo siuntas:
AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Siuntinių Priėmimo Vietos

Atlantic Express Centrinis Ofisas
8801 S. 78th Ave, Bridgeview, IL 60455
Tel: 708-907-3000

Rūta
6551 South Cass Ave Westmont, IL 60559
Tel: 630-964-7882

Florist Queen
1620 Pebleewood Lane Naperville, IL 60563
Tel: 630-450-2014

Eurus Deli
22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-469-4290

Biomed
360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060
Tel: 847-566-6676

Royal Petal
188 E. Wend St. Lemont, IL 60439
Tel: 630-257-0339

Excel Insurance
5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641
Tel: 773-777-4700

Romanian American Network
6201 W. Howard St. B3 Niles, IL 60714
Tel: 847-897-6710

Granitex
704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126
Tel: 630-888-1838

Atlantic Express Chicago
2715 W. 71 St. Chicago, IL 60629
Tel: 773-476-2655

Harvest Fresh
(Vit. Booth) 100 E. Rand Rd. Arlington Hights, IL 60004
Tel: 224-625-0331

Real Exteriors
3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176
Tel: 847-671-1155

Lithuanian Plaza
9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Tel: 708-599-9866

Gales Caves
6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634
Tel: 773-283-7701

Kunigaikščių Užėiga
6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501
Tel: 708-594-5622

Biomed 2
4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706
Tel: 773-656-2430

Kalyva
338 S. Rohlwing Rd. Palatine, IL 60074
Tel: 847-776-7766

Continental USA
2207 W Chicago Ave, Chicago, IL 60622
Tel: 773-489-9770

PO DIEVO SPARNU

Dailės terapija centre.

A. Darongausko nuotr. „Vilties bėgimas“.

RENATA ŽIŪKAITĖ

Jau daugiau kaip 10 metų Klaipėdoje veikiantis Šv. Pranciškaus dvasinės pagalbos centras sergantiems vėžiu ir jų artimiesiems yra nuostabi vilties oazė, padedanti įveikti sunkią ligą arba pasiruošti šviesesniai išėjimui. Išgirdę mirtinos ligos diagnozę dauguma jaučiasi pasimetę ir nežino kaip toliau gyventi. Šiame centre ligoniai randa centro darbuotojų, savanorių ir kitų savo likimo brolių palaikymą. Čia iš naujo gimsta viltis gyventi, čia gimsta tikėjimas stebuklais ir Dievo prisilietimu.

Centras savo veiklą pradėjo 2005 m. sergančiųjų onkologinėmis ligomis ir brolių pranciškonų iniciatyva. Broliai yra dvasiniai ligonių ir jų artimųjų palydovai. Pasak centro direktorės Aldonos Kerpytės, ligoniai, išgirdę diagnozę, dažnai neturi jokios galimybės su kažkuo pasidalinti, būti išklaustyti, į kažką atsiremti. Dažnai ta diagnozė būna pasakoma tiesiog koridoriuje.

Aldona, prieš daug metų pati susirgusi šia sunkia liga, ieškojo pagalbos sau ir pradėjo burti panašaus likimo žmones. Dvasinė pagalba yra labai reikalinga, ji nuramina. Aldona patėbi, kad dvasinė parama ligoniui suteikia viltį.

Prieš šv. Pranciškaus onkologijos centro įkūrimą moterys, sergančios onkologinėmis ligomis, buvo susibūrusios į draugiją „Zunda“. Vienai iš „Zundos“ narių, Mildai, buvo diagnozuotas 4-tos stadijos krūties vėžys ir jai buvo likę gyventi vos keli mėnesiai. O sustiprinta bendrystės, kitų rūpesčio, brolių pranciškonų dvasinės paramos, moteris išgyveno 16 metų.

Žmonės, atėję į centrą, taip pat turi galimybę pasiruošti mirčiai. Jie išeina iš gyvenimo šviesiai, susitaikę su savimi, artimaisiais, Dievu, pasak gydytojo Alekseičiko – „jaugę ir amžinybę“. Centras nėra pabėgimas nuo minčių apie mirtį. Būtent čia atrandama, kad mirtis nėra pralaimėjimas, tai naujas gyvenimas.

Centre pagalbą gali surasti žmogus, kuris pats sau nori padėti. Ateina žmonės, ką tik išgirdę diagnozę, ateina jau 10 metų gyvendami su ta liga, ateina ligonių artimieji, draugai, netekę artimųjų žmonės. Čia sergantieji būna išklausomi ir tuomet jie gali pasirinkti pagalbos kryptį.

Centre lankytojų laukia socialiniai darbuotojai, psichologai, dvasininkai. Čia sielai teikia atgaivą dailės, muzikos, šokio, knygų terapijos. Moteris turi galimybę nusikirpti plaukus prieš chemoterapiją, visąžistę pamoko

Centro direktorė Aldona Kerpytė.

A. Kubaičio nuotr.

makiažo subtilių, išmokstama pasiūti sau tinkamą skarelę. Rankdarbiai, pokalbiai, bendra malda, piligriminės kelionės praskaidrina sergančiųjų kasdienybę.

Ligoniai čia pasijaučia priimti, išklaustyti, kažkam reikalingi. Šiame centre jie jaučiasi kaip namuose, čia yra sugražinamas visas jų žmogiškas orumas.

Žinoma, gydo ir nuostabi gamta, supanti centrą, jūros oras. Koplytėlėje sergantieji gali kasdien patirti gydančią Dievo artumą, čia jų nuolat laukia broliai pranciškonai. Būtent čia įvyks-

ta ne tik fiziniai, bet ir dvasiniai stebuklai, žmonės sugrįžta pas Dievą, jų siela randa Jame savo ramybę. Per kiekvienas šv. Mišias broliai meldžiasi už sergančiuosius, jų kiekviena ašara yra įrašoma į Dievo knygą.

Centre sukurta namų aplinka leidžia žmogui jaustis oriai. Ligoniai permašto savo gyvenimą ir į kasdienybę grįžta kitokie. Gydytojai pastebėjo, kad ligoniai, grįžę iš centro, yra ramesni, labiau koncentruoja dėmesį, nebeteri tiek baimių. Centro darbuotojai neneigia tradicinės medicinos, kviečia per gydytojus įžvelgti Dievo pa-

galbą, tačiau stengiasi apsaugoti žmones nuo šarlatanų.

Sutikti centre ligoniai liudija, kad čia jiems iš karto pagerėja savijauta, pati draugiška aplinka, bendra veikla, rankdarbiai, brolių bendrystė tarsi iš naujo užaugina sparnus. Čia iš naujo gimsta viltis. Medicinoje žinoma daug atvejų, kai ligoniai, išgirdę diagnozę ir pasiduodantys nevilčiai, miršta labai greitai. Ir priešingai – gyjant ligonių sielai, liga tarsi sustoja. Džiugu, kad su Dievo pagalba yra įveikusių mirtiną ligą.

56 metų Irena liudija, prieš 14 metų išgirdusi lemtinę diagnozę apie II stadijos krūties vėžį, negalėjo priimti šios naujienos, su tuo susitaikyti. Labai norėjosi pasikalbėti su kažkuo, kas turi panašią patirtį, išgirsti paguodžiantį, sustiprinantį žodį.

Prasidėjo labai sunkus gydymas: radioterapija, chemoterapija. Liga pasidavė gydymui, kūnas sveiko, tačiau buvo be galo sunku, atrodė, kad pasaulis neteko spalvų, ji nenorėjo girdėti muzikos, bendrauti su žmonėmis, persekiojo mirties baimė. Kartais skausmas atrodė nepakeliamas. Nepadėjo jokie psichologai. Viena gera draugė pasiūlė pagalbos ieškoti pas dvasininkus, nuvedė į Kretingos pranciškonų vienuolyną. Pas brolių Antaną po daugelio metų atliko išpažintį. Priėmus atgailos sakramentą širdyje labai palengvėjo. Nuo to karto Irena pajuto širdyje troškimą pažinti Dievą.

Kartą per Sekmines nuvažiavusi į Pakutuvėnus, pajuto didelį Dievo prisilietimą, džiaugsmą, patirtą per jo artumą. Ir tada ji suprato, kad Dievas gali išgydyti jos negalią. Vėliau Aldonai Kerpytei patarus susirado vėžiu sergančiųjų grupelę.... Bendruomenėje Irena atrado palaikymą, viltį, galėjo pasidalinti savo džiaugsmiais ir rūpesčiais, sugrįžo gyvenimo spalvos. Dabar Irena jaučiasi pasveikusi ir kasdien už tai dėkoja Dievui. Tą laiką, gautą iš Dievo kaip brangią dovaną, Irena trokšta paskirti taip pat savo likimo broliams ir sesėms, sergantiems šia baisia liga.

Šv. Pranciškaus onkologiniame centre paslaugos yra nemokamos, todėl broliai nuolat ieško paramos, pagalbos sergantiejiems. Jau kelintus metus iš eilės Klaipėdoje yra organizuojamas „Vilties bėgimas“, per kurį sveikieji solidarizuojasi su sergančiaisiais ir jų palaikymas liudija viltį, kad sergantieji nėra vieni. Pastaraisiais metais Klaipėda tapo tikru „Vilties miestu“, kai viltimi dalijasi įvairių sričių sportininkai ir menininkai. Šių renginių metu surinktos lėšos yra skiriamos šv. Pranciškaus onkologinio centro veiklai paremti.

Šalia centro – koplytėlė.

Šv. Pranciškaus onkologijos centro archyvo nuotr.

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Rugpjūčio 28 d., sekmadienį, 1 val. p.** p. kviečiame atvykti į šv. Mišias Tėvų jėzuitų koplyčioje (5620 So. Claremont Av., Chicago, IL). Galėsite užprašyti šv. Mišias už mirusius artimuosius. Palaikykime šią gražią, neseniai atgimusią tradiciją – kartą per mėnesį susitikti jaukioje lietuviškoje šventovėje. Po šv. Mišių – vaisės Jaunimo centro kavinėje.

■ **Rugpjūčio 28 d., sekmadienį, 12 val. p.** p. Pasaulio lietuvių centre (14911 127th St., Lemont, IL 60439) vyks PLC lauko gegužinė. Renginyje skambės muzika, vyks loterija, bus pardavinėjami šalti gėrimai bei lietuviški užkandžiai. Veiks lietuviška mugė. Daugiau informacijos paskambinus tel. 630-257-8787. Visi labai laukiami!

■ **E. Gervicko lituanistinė mokykla skelbia naujųjų mokslo metų pradžią** – rugsėjo 10 dieną, 11 val. r. Adresas: Our Lady of Lourdes Church, 150 Varinna Drive, Rochester, NY 14618

■ **Rugsėjo 10 d., šeštadienį, 7 val. v. visus** kviečiame į Irūnos ir Mariaus Jampolskio nuotaikingą pasirodymą „Viskas baigta“. Pasi-

rodymas vyks Willowbrook Ballroom, 8900 S. Archer Ave., Willow Springs, IL 60480). Daugiau informacijos paskambinus tel. 708-668-6214.

■ **Rugsėjo 10 d., šeštadienį, 7 val. v. „Sielos“** galerijoje (14911 127th St., Lemont, IL 60439) jūsų laukia teminis vakaras: „Langas į Nijolės Oželytės gyvenimo mometus“. Po renginio galėsite įsigyti N. Oželytės poezijos knygelę. Bus meninė programa ir vaisės. Taip pat susitikimas su N. Oželyte vyks ir sekmadienį po šv. Mišių. Pradžią 12 val. p. p. Visi laukiami „Sielos“ galerijoje. Daugiau informacijos paskambinus tel. 630-291-0097 (Asta Zimkienė).

■ **Spalio 1–2 d., šeštadienį-sekmadienį, Šv. Kazimiero lietuvių parapijoje** (2718 St., George St., Los Angeles, CA 90027) vyks 30-toji Lietuvių dienų šventė. Lietuviškas maistas, gėrimai, meno kūriniai, muzika ir šokiai! Renginyje taip pat pasirodys Andrius Mamontovas su grupe „Dainavos“ ansamblis, „LB Spindulys“, „Tolimi aidai“ bei daugybė kitų dainininkų ir šokėjų. Daugiau informacijos tinklalapyje ltdays.com. Visi labai laukiami!

Dar galite suspėti pamatyti **Jules Massenet** spektaklį „Manon“, kuriame Pousette vaidmenį atlieka **Kristina Malinauskaitė**. Opera vyks rugpjūčio 26 d. 7:30 val. v. ir rugpjūčio 28 d. 2 val. p. p. Baruch Performing Arts Center, The Rose Nagelberg Theatre, 1 Bernard Baruch Way, New York, NY 10010.

Metiniai „Draugo“ pietūs rengiami spalio 30 dieną, sekmadienį, Willowbrook pokylių salėje Willow Springs priemiestyje.

„Draugo“ skaitytojai, rėmėjai, lietuviškos parapijos ir mokyklos, lietuviškų įstaigų ir organizacijų atstovai kviečiami pasižymėti šią datą savo kalendoriuose. Jūs visi labai laukiami svečiai!

Maironio lituanistinei mokyklai 2016–2017 mokslo metams penktadienei pamainai reikalingi mokytojai. Dėl smulkesnės informacijos prašome kreiptis į mokyklos direktorę Godą Misiūniene: el. paštas gmisiuniene@maironis.org arba tel. 630-257-0888 (palikite žinutę).

Rinkimų dieną būsi ne Lietuvoje?
Gyveni ne Lietuvoje?

REGISTRUOKIS IR BALSUOK!

Lietuvos Respublikos Seimo rinkimai 2016 m. spalio 9 d.

Balsavimui
užsiregistruok
www.rinkejopuolapis.lt

ARBA

Gauk rinkimų dokumentus
paštu registracijoje nurodytu
adresu, užpildyk, įdėk į voką
ir išsiųsk

Balsuok artimiausioje
LR diplomatinėje
atstovybėje ar
konsulinėje įstaigoje

LIETUVIŠKAS PYRAGAS
visoms šventėms

RAGUOLIS

2, 3, 5 arba 10 svarų
Siunčiame į visas valstijas
30 metų patirtis

Juozas Liūdžius
New Britain, CT

Tel: 860-223-2380,

Fax: 860-224-3341

El. paštas:

JBL101@webtv.net

ŠILUVOS ATLAIDAI IR POKYLIS

Kviečiame dalyvauti kasmetiniuose Šiluvos atlaiduose Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje, kuriuos praves kunigas Remigijus Veprauskas iš Lietuvos. Šiluvos atlaidai prasidės rugsėjo 4 d., sekmadienį, 11 val. r. šv. Mišiomis. Savaitės dienomis šv. Mišios bus aukojamos 10 val. r.

Atlaidus užbaigsime rugsėjo 11 d., sekmadienį, 11 val. r. – iškilminga procesija iš klebonijos kiemo eis į bažnyčią, kur bus aukojamos šv. Mišios.

Iškart po Mišių (1 val. p. p.) parapijos salėje vyks metinis pokylis su sveikinimais, šventiniais pietumis ir loterija. Muzikinę programą atliks viešnios iš Lietuvos – operos solistė Giedrė Kelpšaitė ir pianistė Daina Šumskienė. Daugiau informacijos ir bilietai į pokylį tel. 773-776-4500.

Advokatas

VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais nušimčiais.
Kreipkitės į
Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

**Pittsburgh
Lithuanian
School**
First class for K-6 children
Sat., September 10th, 2016
9:00 A.M. - 10:00 A.M.
St. Ambrose School
1025 Haslage Ave
Pittsburgh, PA 15212
412-613-5582
pghmokykla@yahoo.com